

महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे

आय्एसओ ९००१:२००८ मानांकित संस्था

प्रवेश माहिती पुस्तिका २०११-२०

महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठांमधील
पदवीपूर्व अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश

१३२/ब, भांबुर्डा, भोसले नगर, पुणे – ४११ ००७

ई-मेल : mcaer@rediffmail.com
: edn_mcaer@rediffmail.com
: director_educ@mcaer.org
वेबसाईट : www.mcaer.org

दूरध्वनी : (०२०) २५५३७६८८.
फॅक्स : (०२०) २५५३ ३७६४.

महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे-४११ ००७.
आयएसओ ९००१ : २००८ मानांकित संस्था

पदाधिकारी	नाव	दूरध्वनी क्रमांक	फॅक्स क्रमांक
कुलपती व राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य	महामहिम के. संकरनारायणन्	०२२-२३६३२६६०	०२२-२३६३३२७२
कृषी मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, प्रति-कुलपती व अध्यक्ष, महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे	मा.श्री. राधाकृष्ण विखे पाटील	०२२-२२०२२१००	०२२-२२०२२१००
उपाध्यक्ष	मा.श्री. विजयराव कोलते	०२०-२५५३७४८१	०२०-२५५३७४८१
महासंचालक	श्री. गणेश ठाकूर, भा प्र से	०२०-२५५३७२५७	०२०-२५५३७२५७
संचालक (शिक्षण)	प्रा. उत्तम कदम	०२०- २५५३७६८८	०२०- २५५३७६८८
संचालक (संशोधन)	डॉ. अजित चंदेले	०२०- २५५३७६८८	०२०- २५५३७६८८
संचालक (विस्तार शिक्षण व साधनसामुग्री विकास)	श्री. अनंत जावळे	०२०- २५५३४५७७	०२०- २५५३३७६४
सहसंचालक (वित्त)	श्री. दिलीप पवार	०२०- २५५३२७२६	०२०- २५५३३७६४
सहसंचालक (प्रशासन)	श्री. शंकरराव घोडेकर	०२०-२५५३१२०८	०२०-२५५३३७६४

संकेतस्थळ: www.mcaer.org & <http://oasis.mkcl.org/agriug>, email: mcaer@rediffmail.com, edn_mcaer@rediffmail.com

महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी ४१३ ७२२ जि. अहमदनगर

१	कुलगुरु	डॉ. तु. आ. मोरे	०२४२६-२४३२०८	०२४२६-२४३३०२
२	शिक्षण संचालक (अतिरिक्त कार्यभार)	डॉ. ह. गे. मोरे	०२४२६-२४३२२७	०२४२६-२४३२२७
३	कुलसचिव	श्री. भा. ह. पालवे	०२४२६-२४३२१६	०२४२६-२४३२१६
४	उपकुलसचिव (विद्या)	श्री. दे. पुं. मोहिते	०२४२६-२४३२१५	०२४२६-२४३२१६

संकेतस्थळ: mpkv.mah.nic.in

email: draed@mail.com

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला ४४४ १०४

१	कुलगुरु	डॉ. व्. म. मार्यंदे	०७२४-२२५८३६५	०७२४-२२५८२१९
२	शिक्षण संचालक (अतिरिक्त कार्यभार)	डॉ. ए. रा. पाटील	०७२४-२२५८०९३	०७२४-२२५८०९३
३	कुलसचिव (अतिरिक्त कार्यभार)	डॉ. वि. म. भाले	०७२४-२२५८३७२	०७२४-२२५८३७२
४	उपकुलसचिव (विद्या)	डॉ. सु. बा. वडतकर	०७२४-२२५८२०१	०७२४-२२५९२४८

संकेतस्थळ: www.pdkv.ac.in

email :- dvracad@pdkv.ac.in

मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी ४३१ ४०४

१	कुलगुरु	डॉ. कि. पुं. गोरे	०२४५२-२२३००२	०२४५२-२२३५८२
२	शिक्षण संचालक (अतिरिक्त कार्यभार)	डॉ. वि. सु. शिंदे	०२४५२-२२२६८७	०२४५२-२२२६८७
३	कुलसचिव (अतिरिक्त कार्यभार)	डॉ. बा. भ. भोसले	०२४५२-२२९७५५	०२४५२-२२९७५५
४	उपकुलसचिव (विद्या)	श्री. भ. मा. गोरे	०२४५२-२२३८०१	०२४५२-२२९७५५

संकेतस्थळ: mkv2.mah.nic.in

email: reg_mau@rediffmail.com

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली ४१५ ७१२

१	कुलगुरु	डॉ. वि. बा. मेहता	०२३५८-२८२०६४	०२३५८-२८२०७४
२	शिक्षण संचालक (अतिरिक्त कार्यभार)	डॉ. चं. वि. भांबुरे	०२३५८-२८४३०८	०२३५८-२८४३०८
३	कुलसचिव (अतिरिक्त कार्यभार)	श्री. प्र. अ. यादव	०२३५८-२८२०६५	०२३५८-२८३०६५
४	उपकुलसचिव (विद्या)	श्री. प्र. अ. यादव	०२३५८-२८२४११	०२३५८-२८३९६३

संकेतस्थळ: www.dbskkv.org

email: regrdbskkv@rediffmail.com

महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे
आयएसओ ९००१:२००८ मानांकित संस्था
१३२/ब, भांबुर्डा, भोसले नगर, पुणे - ४११ ००७

प्रवेश माहिती पुस्तिका २०११-१२

महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठामधील पदवीपूर्व अभ्यासक्रमाचे प्रवेश

१. प्रस्तावना :

- १.१ महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे (कृषी परिषद) ही महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे, अधिनियम, १९८३ चे कलम १२ अंतर्गत स्थापन झालेली वैधानिक संस्था आहे. उक्त अधिनियमाच्या कलम १२ उपकलम ३ (जी) मधील तरतुदीनुसार कृषी परिषदेला प्राधिकृत करण्यात आल्यानुसार राज्यातील कृषी विद्यापीठांमधील विविध पदवी प्रवेश प्रक्रियेसाठी सामायिक नियमावली तयार करण्यात आली आहे.
- १.२ शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र.कृषि-२००३/प्रक्र.-२३३/२०-अ, दिनांक १६/३/२००४ अन्वये शासनाने, कृषी परिषदेला महाराष्ट्र राज्यातील चारही कृषी विद्यापीठातील शासकीय महाविद्यालयातील व मान्यताप्राप्त विना अनुदानित संस्थांच्या महाविद्यालयाची प्रवेश प्रक्रिया पध्दत ठरविणे व राबविण्याचे अधिकार प्रदान केले असून, त्यानुसार अशी प्रवेशप्रक्रिया पार पाडण्यासाठी कृषी परिषदेस प्राधिकृत करण्यात आले आहे.
- १.३ कृषी परिषदेच्या दि.२२/१२/२००७ रोजी संपन्न झालेल्या ७४ व्या बैठकीतील ठराव क्र.१६ अन्वये महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित ('मज्ञाम'), पुणे यांच्यावर सामायिक प्रवेश प्रक्रिया 'ऑनलाईन पध्दती'ने राबविण्याची जबाबदारी सोपविण्यात आली आहे.

१.४ कृषी विद्यापीठांचे कार्यक्षेत्र

अ. क्र.	कृषी विद्यापीठाचे नाव	कार्यक्षेत्रांतर्गत जिल्हे
१.	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी-४१३ ७२२, जि. अहमदनगर (मफुकृवि - राहुरी)	अहमदनगर, नाशिक, धुळे, नंदूरबार, जळगाव, पुणे, सोलापूर, सातारा, सांगली व कोल्हापूर
२	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला-४४४ १०४. (डॉ.पंदेकृवि - अकोला)	अकोला, अमरावती, यवतमाळ, वाशिम, बुलडाणा, वर्धा, नागपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली व चंद्रपूर.
३	मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी-४३१ ४०२. (मकृवि - परभणी)	परभणी, हिंगोली, नांदेड, लातूर, उस्मानाबाद, बीड, जालना व औरंगाबाद.

अ. क्र.	कृषी विद्यापीठाचे नाव	कार्यक्षेत्रांतर्गत जिल्हे
४	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषी विद्यापीठ, दापोली-४१५ ७१२. जि. रत्नागिरी (डॉ. बासाकोकृवि - दापोली)	रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, रायगड, ठाणे, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर.

१.५ व्याख्या :

१.५.१. महाराष्ट्र कोटा ['M' Quota]

महाराष्ट्राचे अधिवासी असलेल्या आणि उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना 'महाराष्ट्र कोटा' ['M' Quota] असे संबोधण्यात यावे.

१.५.२ विद्यापीठ कोटा ['U' Quota]

महाराष्ट्र राज्याचे अधिवासी असलेल्या आणि संबंधित कृषी विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील संस्थेतून उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना 'विद्यापीठ कोटा' ['U' Quota] असे संबोधण्यात यावे.

१.५.३ बाहेरील राज्यातील उमेदवारांसाठी कोटा ['O.S.' Quota]

प्रवेश घेण्यापूर्वी लागतच्या १० वर्षे मुदतीमध्ये किमान तीन वर्षे ज्या उमेदवारांनी व ज्यांच्या आई- वडिलांनी महाराष्ट्रात निवास केला नसेल, अशा व्यक्ती आणि ज्या व्यक्तींनी महाराष्ट्राव्यतिरिक्त देशातील इतर राज्यांचे अधिवास प्रमाणपत्र धारण केलेले असेल, अशा उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना 'बाहेरील राज्यातील उमेदवारांसाठी कोटा' [Other State- O.S. Quota] असे संबोधण्यात यावे.

१.५.४ जागेवर प्रवेश [Spot Admission]

नियोजित ऑनलाईन प्रवेश फे-या संपल्यानंतर रिक्त झालेल्या / असलेल्या जागांवर प्रवेश मिळण्यासाठी संबंधित महाविद्यालय / संस्थेच्या ठिकाणी उमेदवाराने प्रत्यक्ष उपस्थित राहणे आणि उपस्थित उमेदवारांमधून आरक्षण व गुणवत्तेनुसार प्रवेश देण्याच्या प्रक्रियेस 'जागेवर प्रवेश' [Spot Admission] असे संबोधण्यात यावे. जागेवर प्रवेशासाठीच्या प्रक्रियेच्यावेळी अनुपस्थित असलेला उमेदवार 'जागेवर प्रवेशा'साठी पात्र ठरणार नाही.

२. संस्था व पदवी अभ्यासक्रमांचा तपशील :

परिच्छेद २.१ येथे नमूद करण्यात आलेल्या पदवीपूर्व अभ्यासक्रमांच्या विद्यापीठ ('यु' कोटा) व महाराष्ट्र ('एम' कोटा) कोटयाकरिता इच्छुक उमेदवारांनी एकच प्रवेश अर्ज दाखल करावा.

कायमस्वरूपी विना अनुदानित महाविद्यालयांतील व्यवस्थापन कोटयांतर्गत प्रवेशासाठी इच्छुक उमेदवारांनी सुध्दा 'मजाम' च्या संकेतस्थळावर प्रवेश अर्ज दाखल करावा, जेणेकरून अशा उमेदवारांचे नाव सर्वसाधारण गुणवत्ता यादीत समाविष्ट होईल.

पदवी अभ्यासक्रम व परीक्षेचे माध्यम इंग्रजी राहिल.

२.१ पदवी अभ्यासक्रम, कालावधी, गुणांक भार आणि पात्रता :

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	कालावधी	गुणांक भार	पात्रता
१.	बी.एससी. (कृषी)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१६०	महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या १०+२ पध्दतीनुसार इयत्ता १२ वी (विज्ञान) उत्तीर्ण किंवा तत्सम परीक्षा भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र आणि इंग्रजीसह उत्तीर्ण. ज्या उमेदवाराने गणित हा विषय घेतला नसेल, अशा उमेदवारास अपूर्तता भरून काढण्यासाठी संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेले अभ्यासक्रम पूर्ण करावे लागतील.
२.	बी.एससी. (उद्यान)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१६५	
३.	बी.एससी. (वन)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१६३	
४.	बी.एफ्.एससी. (मत्स्य विज्ञान)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१८०	
५.	बी. टेक्. (अन्नतंत्र)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१८०	
६.	बी. एससी. (कृषी जैव तंत्रज्ञान)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१६०	
७.	बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१८३	महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या १०+२ पध्दतीनुसार इयत्ता १२ वी (विज्ञान) उत्तीर्ण किंवा तत्सम परीक्षा भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, गणित आणि इंग्रजीसह उत्तीर्ण.
८.	बी. एससी. (गृहविज्ञान)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१६०	महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या १०+२ पध्दतीनुसार इयत्ता १२ वी उत्तीर्ण किंवा तत्सम परीक्षा कला /वाणिज्य / विज्ञान इंग्रजीसह उत्तीर्ण.
९.	बी. बी. एम्. (कृषी)	४ वर्षे (८ सत्रे)	१६०	महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या १०+२ पध्दतीनुसार इयत्ता १२ वी (विज्ञान) उत्तीर्ण किंवा तत्सम परीक्षा भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र, गणित आणि इंग्रजीसह उत्तीर्ण. ज्या उमेदवाराने जीवशास्त्र किंवा गणित हे विषय घेतले नसतील अशा उमेदवारास अपूर्तता भरून काढण्यासाठी संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेले अभ्यासक्रम पूर्ण करावे लागतील.

टीप:-

- (१) सर्व अभ्यासक्रमांचे प्रवेश मुले व मुलींसाठी खुले असतील.
- (२) ज्या उमेदवारांनी इ. १२ वी (विज्ञान) च्या परीक्षेमध्ये गणित हा विषय घेतला नसेल, त्यांना दोन अतिरिक्त क्रेडीट्स पूर्ण करावे लागतील. अंतिम निकालाचा CGPA परिगणित करताना त्यातील गुणसंख्या विचारात घेतली जाणार नाही (अ. क्र. १ ते ६ व ९ करिता).
- (३) महाराष्ट्राबाहेरील इ. १२ वी (विज्ञान) / अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांनी भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र, गणित आणि इंग्रजी हे **प्रत्येकी १०० गुणांचे विषय स्वतंत्रपणे घेतलेले असावेत.**
- (४) महाराष्ट्राबाहेरील इ. १२ वी (विज्ञान) ची अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या किंवा तत्सम परीक्षेमध्ये जीवशास्त्र ऐवजी वनस्पतीशास्त्र आणि प्राणीशास्त्र हे विषय घेतलेले उमेदवार पात्र समजण्यात येतील.
- (५) कोणत्याही संस्थेमधून उच्च माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या उमेदवारांने अर्हताकारी परीक्षेत **कमीत कमी ३५ टक्के गुण प्रत्येक विषयात मिळविले असले पाहिजेत.**
- (६) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांच्या कार्यक्षेत्रातील ग्रामीण शिक्षण संस्था अमरावती किंवा वर्धा यांच्याकडून भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र या अनिवार्य विषयांसह कृषी पदविका प्राप्त केलेले उमेदवार हे राज्यातील सर्व कृषी विद्यापीठातील बी.एस्सी. (कृषी), बी.एस्सी. (उद्यान), बी.एस्सी. (वन), बी.एफ्.एस्सी. (मत्स्य विज्ञान), बी. टेक्. (अन्न विज्ञान), बी. एस्सी. (कृषी जैव तंत्रज्ञान), बी. एस्सी. (गृह विज्ञान), बी. एस्सी. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) या अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी पात्र राहतील.
- (७) कृषी अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी विहित केलेल्या अर्हतेनुसार अनिवार्य करण्यात आलेले विषय घेवून जम्मू व काश्मीर राज्यातील कृषी अभियांत्रिकी पदविकाधारक उमेदवार, कृषी अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशास पात्र राहतील.

२.२ पदवी अभ्यासक्रमाची घटक महाविद्यालयनिहाय प्रवेश क्षमता व इतर तपशील.

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
१.	बी.एस्सी. (कृषी)	१. कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे ४११ ००५.	१११०१	मफुकृवि	११०	डॉ. बी. आर. उल्मेक	०२०-२५५३७०३३ ९८६०२४७२६२ फॅक्स-२५५३७०३८	आहे	आहे
		२. कृषी महाविद्यालय, जुना पुणे-बंगलोर रस्ता, राजाराम महाविद्यालय, शिवाजी विद्यापीठाजवळ, विद्यानगर, कोल्हापूर ४१६ ००४.	१११०२	मफुकृवि	११०	डॉ. ए. एल्. फरांदे	०२३१-२६०६२५६ ९६८९५२६००४ फॅक्स-२६०६२५६	आहे	आहे
		३. कृषी महाविद्यालय, परोळा रस्ता, धुळे ४२४ १०४.	१११०३	मफुकृवि	१२८	डॉ. बी. एल. लाड	०२५६२-२३०३६८, ९४२३३८६४४८ फॅक्स- २३०१२७	आहे	आहे
		४. कृषी महाविद्यालय, अकोला ४४४ १०४.	१११०४	डॉ.पंदेकृवि	११२	डॉ. एस्. डी. देशमुख	०७२४-२२५९११७ फॅक्स- २२५८०९१	आहे	आहे
		५. कृषी महाविद्यालय, नागपूर ४४४ ००१.	१११०५	डॉ.पंदेकृवि	१७२	डॉ. व्ही. एस्. कावळे	०७१२-२५६००५९ फॅक्स-२५५४८२०	आहे	आहे
		६. कृषी महाविद्यालय, सोनापूर, गडचिरोली ४४२ ६०५.	१११०६	डॉ.पंदेकृवि	६४	डॉ. आय. एल. परदेशी	०७१३२-२२२६२१ ९८६०४४०९६८ फॅक्स- २२२६२१	नाही	नाही
		७. श्री शिवाजी कृषी महाविद्यालय, अमरावती ४४४ ४०३.	१११०७	डॉ.पंदेकृवि	१५६	प्रा. एस.एस. लांडे	०७२१-२६६४५९५ फॅक्स- २६६४५९५	आहे	नाही
		८. आनंद निकेतन कृषी महाविद्यालय, वरोरा जि.चंद्रपूर ४४२ ९१४.	१११०८	डॉ.पंदेकृवि	८८	डॉ. एस्.एस्. राऊत	०७१७६-२८२१५८ ९८२३६५१५४१ फॅक्स- २८२१३४	नाही	नाही
		९. कृषी महाविद्यालय, कृषी नगर, परभणी ४३१ ४०२.	१११०९	मकृवि	२१०	प्रा. एन.जी. लाड	०२४५२-२३३००७, ९४२३१४१६४६. फॅक्स- २३३००७	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		१०. कृषी महाविद्यालय, नांदेड रोड, लातूर ४१३ ५१२.	११११०	मकृवि	९४	डॉ. डी.ए. चव्हाण	९४२२२४०३८८ फॅक्स- ०२३८२-२५८५०७	आहे	आहे
		११. कृषी महाविद्यालय, बदनापूर जि.जालना ४३१ २०३.	१११११	मकृवि	६०	डॉ. जी.बी. खंडागळे	०२४८२-२६१०३४ ९४२२८७९८३७ फॅक्स- २६१०३४	नाही	आहे
		१२. कृषी महाविद्यालय, अंबेजोगाई जि. बीड ४३१ ५१७.	११११२	मकृवि	६०	डॉ. व्ही.व्ही. दातार	०२४४६-२४५१४१ ९८५०९५०२८५ फॅक्स- २४५१४१	नाही	नाही
		१३. कृषी महाविद्यालय, बार्शी बायपास रोड जवळ, उस्मानाबाद ४१३ ५०१.	११११३	मकृवि	६०	डॉ. यु.जी. कुलकर्णी	०२४७२-२२८१२६ ९४२१३८६७९८ फॅक्स- २२८१२६	नाही	नाही
		१४. कृषी महाविद्यालय, दापोली ४१५ ७१२.	११११४	डॉ.बासाकोकृवि	१२८	डॉ. सी.व्ही. भांबुरे	०२३५८-२८२१०८ फॅक्स-२८२१०८	आहे	आहे
		एकूण			१७१२				
२.	बी.एससी. (उद्यान)	१. उद्यानविद्या महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे ४११ ००५.	१२११५	मफुकृवि	३२	डॉ. के.आर. कराळे	०२०- २५५३७०३३ ९९७५३३४७७३ फॅक्स- २५५३७१८८	आहे	आहे
		२. उद्यानविद्या महाविद्यालय, अकोला ४४१ १०४.	१२११६	डॉ. पंदेकृवि	३६	डॉ. पी. पी. पाटील	०७२४-२२५८५०८ ९४२३४४३०३९	आहे	आहे
		३. उद्यानविद्या महाविद्यालय, परभणी ४३१ ४०२	१२११७	मकृवि	४०	डॉ. बी. ए. कदम	०२४५२-२२३८०१ वि.३३४. ९४२००३८५८० फॅक्स- २२२६८७	आहे	आहे
		४. उद्यानविद्या महाविद्यालय, दापोली ४१५ ७१२.	१२११८	डॉ.बासाकोकृवि	३२	डॉ. सी.व्ही. भांबुरे	०२३५८-२८२१०८ फॅक्स-२८२१०८	आहे	आहे
		एकूण			१४०				

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
३.	बी.एस्सी. (वन)	१. वनशास्त्र महाविद्यालय, अकोला ४४१ १०४.	१३११९	डॉ.पंदेकृवि	३२	डॉ.व्ही.व्ही. उज्जैनकर	०७२४-२२५८८८९ ८०८७३८७१३३	आहे	आहे
		२. वनशास्त्र महाविद्यालय, दापोली जि.रत्नागिरी ४१५ ७१२.	१३१२०	डॉ.बासाकोकृवि	३२	डॉ.एस.जी. भावे	०२३५८-२८४०१३	आहे	आहे
		एकूण			६४				
४.	बी.एफ्.एस्सी.	मत्स्य महाविद्यालय, शिरगाव, रत्नागिरी ४१५ ६२९.	१४१२१	डॉ.बासाकोकृवि	४०	डॉ. एस. आर. कोवळे	०२३५२-२३२२४१ फॅक्स- २३२९८७	आहे	आहे
५.	बी.टेक्. (अन्नतंत्र)	अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, परभणी ४३१ ४०२.	१६१२२	मकृवि	६४	डॉ.पी.एस्. कदम	०२४५२-२३४१५० ८००७८१०७७८ फॅक्स- २३४१५०	आहे	आहे
६.	बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्र)	कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, नांदेड रोड, लातूर ४१३ ५१२.	१९१२३	मकृवि	४०	डॉ. एच.बी. पाटील	०२३८२-२५१३६६ ९४२२१७६२६६ फॅक्स- २५१३६६	आहे	आहे
७.	बी.टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)	१. डॉ. अण्णासाहेब शिंदे कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, राहुरी जि. अहमदनगर ४१३ ७२२	१५१२४	मफुकृवि	६४	डॉ.एच.जी. मोरे	०२४२६-२४३२९८, २४२२३२ फॅक्स- २४३३२६	आहे	आहे
		२. कृषी अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय, अकोला ४४४ १०४.	१५१२५	डॉ. पंदेकृवि	५५	डॉ. एम्. एम्. देशमुख	०७२४-२२५८४०५ ९९२११३०२६० फॅक्स- २२५८४०५	आहे	आहे
		३. कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, परभणी ४३१ ४०२.	१५१२६	मकृवि	६४	डॉ. आर. जी. नादरे	०२४५२-२२३२३० ९४२२८७६१३१ फॅक्स- २२३२३०	आहे	आहे
		४. कृषी अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली जि. रत्नागिरी ४१५ ७१२.	१५१२७	डॉ.बासाकोकृवि	६४	डॉ.व्ही.टी. बढे	०२३५८-२८२४१४ फॅक्स- २८२४१४	आहे	आहे
		एकूण			२४७				

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
८.	बी.एस्सी. (गृहविज्ञान)	गृहविज्ञान महाविद्यालय, परभणी ४३१ ४०२.	१७१२८	मकृवि	४०	प्रा. डी. मुरली	०२४५२-२२३८०२ वि.४२७ ९७६५७६२६०९ फॅक्स- २२३८०२	आहे	आहे
		एकूण बेरीज			२३४७				

२.३ पदवी अभ्यासक्रमाची विना अनुदानित (कायमस्वरूपी) महाविद्यालयनिहाय प्रवेश क्षमता व इतर तपशील.

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
१.	बी.एस्सी. (कृषी)	१. कृषी महाविद्यालय, अकलूज ता. माळशिरस जि. सोलापूर ४१३ १०१.	१११२९	मफुकृवि	१२०	डॉ. डी.पी. कोरटकर	०२१८५-२२७१९१ ९८२२३७१४७४ फॅक्स- २२२४७६	आहे	आहे
		२. पद्मश्री डॉ.अप्पासाहेब पवार कृषी महाविद्यालय, मु.पो. शारदानगर, ता. बारामती जि. पुणे ४११ ११५ .	१११३०	मफुकृवि	१२०	प्रा. एन्. ए. नलावडे	०२११२-२५५५१८ ९८५०५२११५२ फॅक्स- २५५५१८	आहे	आहे
		३. लोकनेते मोहनराव कदम कृषी महाविद्यालय, सोनसळ, हिगणगाव, ता. कडेगाव जि. सांगली ४१५ ३०३.	१११३१	मफुकृवि	१२०	डॉ.डी.एम. सावंत	०२३४७-२४२७०० ९३७१६९००१५	आहे	आहे
		४. कृषी महाविद्यालय, उदोजी मराठा बोर्डिंग कॅम्पस, गंगापूर रोड, नाशिक ४२२ ०१३.	१११३२	मफुकृवि	१२०	डॉ.एस्.डब्ल्यु. मोगल	०२५३-२५७७५३६ ९४२२२५२६३७ फॅक्स- २३१७७८१	आहे	आहे
		५. कृष्णा कृषी महाविद्यालय, रेठरे पो. शिवनगर, ता. कराड जि. सातारा ४१५ १०८.	१११३३	मफुकृवि	१२०	डॉ. डी.आर. थोरात	०२१६४-२६६६२५, २६६६२७ ९८२२३१५०९६ फॅक्स- २६६४२०	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		६. कृषी महाविद्यालय, सोनई ता. नेवसा जि. अहमदनगर ४१४ १०५.	१११३४	मफुकृवि	१२०	डॉ. आर.बी. सरोदे	०२४२७-२३१७६९ २३१३६३ ९४२२१६६०३८	आहे	आहे
		७. के.के.वाघ कृषी महाविद्यालय, सरस्वतीनगर, मुंबई-आग्रा रोड, पंचवटी, नाशिक ४२२ ००३.	१११३५	मफुकृवि	१२०	डॉ. जे. के. पुरकर	०२५३-२०२३०४२ ९८२२९७८३४७	आहे	आहे
		८. कृषी महाविद्यालय, राजमाची, ता. कराड जि.सातारा ४१५ ११०.	१११३६	मफुकृवि	१२०	डॉ.बी.आर. पाटील	०२१६४-२००२५ ९७६६०३६८२७ फॅक्स- २७१४००	आहे	आहे
		९. डॉ. उल्हास पाटील कृषी महाविद्यालय, डॉ. उल्हास पाटील नगर, अँडीशनल एम.आय. डी.सी., भुसावळ रोड, जळगाव ४२५ ००३.	१११३७	मफुकृवि	१२०	डॉ.एस.एम. पाटील	०२५७-२२००८२९ ९३२६५१२७४३ फॅक्स- २२७०३३	आहे	आहे
		१०. पद्मभूषण वसंत दादा पाटील कृषी महाविद्यालय, आंबी, ता. मावळ जि.पुणे ४१० ५०६.	१११३८	मफुकृवि	१२०	डॉ.एस.एस. भगत	०२११४-२२२५२३ ९८६००५५०१० फॅक्स- २८१०१०	आहे	आहे
		११. कृषी महाविद्यालय, पूज्य सानेगुरुजी विद्या प्रसारक मंडळ, शहादा जि.नंदूरबार ४२५ ४०९.	१११३९	मफुकृवि	६०	प्रा.एस.एल. पाटील	०२५६५-२२९५६२ ९४२३२५८०२४ फॅक्स- २२९७४०	आहे	आहे
		१२. लोकमंगल कृषी महाविद्यालय, मु. पो. वडाळा ता. उत्तर सोलापूर जि.सोलापूर ४१३२२२.	१११४०	मफुकृवि	६०	प्रा.एस.एस. कारंडे	०२१७-२७३५५२१ ९९२३४०४६९१ फॅक्स- २२४६४६८	आहे	आहे
		१३. कृषी महाविद्यालय, मु.पो.तळसंदे, ता.हतकणंगले जि.कोल्हापूर ४१३ ११२.	१११४१	मफुकृवि	६०	डॉ. बी. पी. पाटील	०२३०-२४७९२९९ ७३५०३०७२१३ फॅक्स- २४७९२९९	आहे	आहे
		१४. कृषी महाविद्यालय, बाहुबली ता.हतकणंगले जि.कोल्हापूर ४१६ ११०.	१११४२	मफुकृवि	६०	प्रा.पी.टी. पाटील	०२३०-२५८४७०४ ९१५८८८९३९० फॅक्स- २५८४७०४	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		१५. कृषी महाविद्यालय, जिंती नाक्याजवळ, पुणे रोड, मु.पो. ता. फलटन जि.सातारा ४१५ ५२३.	११२०५	मफुकृवि	६०	डॉ.एस.बी. शिंदे	०२१६६-२२२९०८ ९४२३८८४८८७ फॅक्स- २२२९०८	आहे	आहे
		१६. कृषी महाविद्यालय, जळोद रोड, रेल्वे क्रॉसिंगजवळ, अंमळनेर जि. जळगाव ४२५ ४०१.	११२०६	मफुकृवि	६०	डॉ. इ. एन. पाटील	०२५८७-२०२५०१ ९८८९३३२७८८	आहे	आहे
		१७. श्रमशक्ती कृषी महाविद्यालय, मु.मलदड ता. संगमनेर जि.अहमदनगर ४२२ ६०८.	११२०७	मफुकृवि	६०	डॉ. ए. एन्. पाटील	०२४२५-२६५०९२ ९९६०२२९९९९	आहे	आहे
		१८. सद्गुरु कृषी महाविद्यालय, मिरजगांव, (टोल नाक्याजवळ) ता.कर्जत जि.अहमदनगर ४१४ ४०१.	११२०८	मफुकृवि	६०	डॉ. डी.झेड. जगताप	०२४८९-२६३९५३ ९८९०५६५४४४ फॅक्स- २६३८५३	आहे	आहे
		१९. कृषी महाविद्यालय, दोंडाईचा, ता. सिंदखेड, जि.धुळे ४२५ ४०८	११२६३	मफुकृवि	६०	डॉ.डी.आर. पाटील	०२५६६-२२०१९ ९४२२३७००९९ फॅक्स- २४५०९३	आहे	आहे
		२०. कृषी महाविद्यालय, दारव्हा, जि. यवतमाळ ४४५ २०२.	१११४३	डॉ.पंदेकृवि	६०	श्री.एन.व्ही. जोशी	०७२३८-२५५७७४ ९४२२८०१७१९ फॅक्स- २५५७७४	नाही	नाही
		२१. विवेकानंद कृषी महाविद्यालय, विवेकानंद नगर (हिवरा आश्रम), ता. मेहकर जि.बुलढाणा ४४३ ३०१.	१११४४	डॉ.पंदेकृवि	१२०	श्री. ए. एल्. सारडा	०७२६८-२६४४७२ ९४२३४३९९६७ फॅक्स- २६४४८७	आहे	आहे
		२२. स्वातंत्र्यवीर गणपतराव इंगळे कृषी महाविद्यालय, जळगाव जामोद, जि. बुलढाणा ४४३ ४०२.	१११४५	डॉ.पंदेकृवि	६०	श्री.वाय.आर. चौके	०७२६६-२२४२३१ ९४२३६५०१८१	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		२३. रामकृष्ण बजाज कृषी महाविद्यालय, पिप्री, वर्धा ४४२ ००१.	१११४६	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	डॉ.एस.एन. कुलकर्णी	०७१५२-२३१८४०, ९४२१९६८६८८ फॅक्स- २३०४२९	आहे	आहे
		२४. मारोतराव वादाफळे कृषी महाविद्यालय, गुरुनानक नगर, गोधनी रोड, यवतमाळ ४४५ ००१.	१११४७	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री. एम.पी. गजभिये	०७२३२-२४४९२५ ९७६३२७२३५५ फॅक्स- २४५४८४	नाही	नाही
		२५. डॉ. राजेंद्र गोडे कृषी महाविद्यालय, जुना अजीसपूर रोड, बुलडाणा ४४३ ००१.	१११४८	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	डॉ. के.जी. राऊत	०७२६२-२८७२११ ९७६६१३१०९३	आहे	आहे
		२६. श्री संत शंकर महाराज कृषी महाविद्यालय, पिंपळखुटा, जि.अमरावती ४४४ ७०९.	१११४९	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री. ए.बी. राऊत	०७२२२-२३११११ ९९२३८२९७८७ फॅक्स- २३११११	आहे	आहे
		२७. स्व. आर.जी. देशमुख कृषी महाविद्यालय, तिवसा जि.अमरावती	१११५०	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री.साळवे	०७२२५-२७७४७९	आहे	आहे
		२८. श्री समर्थ कृषी महाविद्यालय, देऊळगांव राजा, जि.बुलडाणा ४४३ २०४.	१११५१	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री. पी.एन. गव्हाणे	०७२६१-२३२२२६ ८०८७२८०८४९	आहे	आहे
		२९. सौ. वसुधाताई देशमुख कृषी महाविद्यालय, तळेगाव दाशासर धामनगाव रेल्वे, जि.अमरावती ४४४ ६०१.	११२५०	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री. सचिन देशमुख	०७२१-२६६११९९ ९६६५०६५८९९	नाही	नाही
		३०. मनोहरभाई पटेल कृषी महाविद्यालय, हिराटोला, कालीमाटी, ता.गोरेगाव, जि.गोंदिया ४४१ ८०१.	११२४८	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री.एच.बी. डोंगरे	०७१८७-२०२०३४ ८००७८२००२० फॅक्स-२०२०३४	नाही	नाही
		३१. श्री. सेवकभाऊ वाघाये पाटील कृषी महाविद्यालय, केसलवाडा वाघ, ता लाखणी, जि.भंडारा	११२६०	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री. डेंभारे	०७१८६-२४६२४४ ९६७३६८०४३८ फॅक्स- २४६२४४	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		३२. कृषी महाविद्यालय, उमरखेड, ता. उमरखेड, जि.यवतमाळ	११२६१	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री. नाईक	०७२३१-२३७१६६ ९६८९३६९३४६ फॅक्स- ०७२४-२४५५७८४	नाही	नाही
		३३. कृषी महाविद्यालय, शिल्पा अंधारे, ता.पातूर, जि.अकोला	११२६५	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	डॉ.व्ही.एन. औटकर	९६०४३१७१८१	नाही	नाही
		३४. कृषी महाविद्यालय, रिसोड, जि.वाशिम	११२७१	डॉ.पं.दे.कृ.वि	६०	श्री.डी.एन. इंगोले	०७२५१-२२२२६० ९०११९२७८४२ फॅक्स-२२२४६३	आहे	आहे
		३५. आदित्य कृषी महाविद्यालय, तेलगाव रोड, बीड ४३१ १२२.	१११५२	मकृ.वि	१२०	डॉ. अरुण मुंढे	०२४४२-२३११९९ ९४२२२४१६०९ फॅक्स- २२७०६१	आहे	आहे
		३६. कै. दादासाहेब पाटील कृषी महाविद्यालय, दहेगाव ता.वैजापूर जि.औरंगाबाद ४२३ ७०३.	१११५३	मकृ.वि	१२०	डॉ. के.डी. फुके	०२४३६-२८७४८० ९४२१८६४२७४ फॅक्स- २८७४८०	आहे	आहे
		३७. कृषी महाविद्यालय, नायगाव बाजार ता.नायगाव जि.नांदेड ४३१ ७०९.	१११५४	मकृ.वि	१२०	डॉ. बी. एम्. जोशी	०२४६५-२६२८०० ९९२३०४४००७	आहे	आहे
		३८. कै. राजीव गांधी कृषी महाविद्यालय, जितूर रोड, परभणी ४३१ ४०१.	१११५५	मकृ.वि	१२०	डॉ.पी.एस. कापसे	०२४५२-२३२२०१ ९८९०९१८३८९ फॅक्स- २३२२०१	आहे	आहे
		३९. श्री छत्रपती, शाहू, फुले, आंबेडकर कृषी महाविद्यालय, आष्टी, जि. बीड ४३१ १२२.	१११५६	मकृ.वि	१२०	डॉ.डी.आर. बडगीरे	०२४४१-२३३५२० ९४२००१५७०७ फॅक्स-२३३५२०	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		४०. सीएसएमएसएस कृषी महाविद्यालय, कांचनवाडी, पैठण रोड, ता. जि.औरंगाबाद ४३१ ००२.	१११५७	मकृवि	१२०	डॉ. डी. के. शेळके	०२४०-२३७६६३५ २३७६६५३ ९९२१५५१०९९ फॅक्स- २३७६६५५	आहे	आहे
		४१. एसडीएमव्हीएम कृषी महाविद्यालय, गेवराई तांडा, पैठण रोड, औरंगाबाद ४३१ ००३.	१११५८	मकृवि	६०	श्री.आर.जी. भालकर	०२४०-२४८०४५१, ९८९०७३४५७४ फॅक्स- २४८०४५१	आहे	आहे
		४२. कृषी महाविद्यालय, महाजन कॉम्प्लेक्स, नांदेड नाका, नांदेड रोड, मु.पो.ता.उदगीर जि.लातूर ४३१ ५१७.	१११५९	मकृवि	६०	डॉ. व्ही.एस. हुडगे	०२३८५-२२५००१ ९४२२०२४२९३ फॅक्स- २२५००१	आहे	आहे
		४३. कृषी महाविद्यालय (खरपुडी), पो.बॉक्स क्र.४५, जालना ४३१ २०३.	१११६०	मकृवि	१२०	डॉ. यु.टी. ठोंबरे	०२४८२-६९५७४९ ९४२१८६५२२२ फॅक्स- ६९५७४९	आहे	आहे
		४४. कृषी महाविद्यालय, तोंडापूर, पो.वारंगफाटा ता.कळमनुरी जि.हिंगोली ४३१ ७०१.	१११६१	मकृवि	६०	डॉ.एन.डब्ल्यु. माळोदे	०२४५५-२९११९३ ९६५७९३६७३६ फॅक्स-२९११९३	आहे	आहे
		४५. वसंतराव नाईक ग्रामीण कृषी महाविद्यालय, नेहरुनगर, ता.कंधार जि.नांदेड ४३१ ७४२.	१११६२	मकृवि	६०	श्री.एस. टी. पवार	०२४६६-२०२०२२ ९४२३७०३९१० फॅक्स- २०२०२२	आहे	आहे
		४६. नेताजी सुभाषचंद्र बोस कृषी महाविद्यालय, मरखेल, ता. देगलूर, जि. नांदेड ४३१ ७१७	११२६२	मकृवि	६०	डॉ.ए.बी. वाघमारे	०२४६३-२५७१६७ ९४२२१८९५८५ फॅक्स- २६२२२५	आहे	आहे
		४६. कृषी महाविद्यालय, सेलू, जि. परभणी ४३१ ५०३.	११२६६	मकृवि	६०	डॉ. ए. एम. डख	९८६०४८९३०३	आहे	नाही

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		४७. कृषी महाविद्यालय, पाथ्री, जि. परभणी ४३१ ५०३.	११२६७	मकृवि	६०	डॉ.एल.एम. करंजकर	९७६६६१९५०१	नाही	नाही
		४८. कृषी महाविद्यालय, खंडाळा, ता.वैजापूर, जि.औरंगाबाद ४२३ ७०३.	११२६८	मकृवि	६०	श्री. एस.बी. बोईनवाड	९९२३४१६३०८	नाही	नाही
		४९. कृषी महाविद्यालय, सरळगाव ता.मुरबाड जि.ठाणे ४२१ ४०१.	१११६३	डॉ.बासाकोकृवि	१२०	डॉ.एस.एच. गायकवाड	०२५२४-२४०७७० फॅक्स- २४०७७०	आहे	आहे
		५०. छत्रपती शिवाजी कृषी महाविद्यालय, किलोस, ओरोस, जयतापकर कॉलनी, ता.कुडाळ जि.सिंधुदुर्ग ४१६ ८१२.	१११६४	डॉ.बासाकोकृवि	६०	प्रा.पी.जी. परब	०२३६२-२२८९०९ फॅक्स- २२८१२०	आहे	आहे
		५१. गोविंदरावजी निकम कृषी महाविद्यालय, मांडकी पालवन, ता.चिपळूण जि.रत्नागिरी ४१५ ६४१.	१११६५	डॉ.बासाकोकृवि	१२०	डॉ.एस.आय. मोडक	०२३५५-२३३११७, ९४२१२२९८६३ फॅक्स- २३३१३६	आहे	आहे
		५२. शरदचंद्रजी पवार कृषी महाविद्यालय, खरवते दहिवली ता.चिपळूण जि.रत्नागिरी ४१५ ६०६.	१११६६	डॉ.बासाकोकृवि	१२०	डॉ. एस.ए. पाटील	०२३५५-२४३६४० फॅक्स- २४३६४३	आहे	आहे
		५३. कृषी महाविद्यालय, सांगुळवाडी ता.वैभववाडी जि.सिंधुदुर्ग ४१६८१०.	१११६७	डॉ.बासाकोकृवि	१२०	डॉ.के. डी. राजमाने	०२३६७-२३७३७० ९४२३८५८६२९	आहे	आहे
		५४. कै.राजाराम मराठे कृषी महाविद्यालय, फोंडाघाट, पो.वाघेरी ता.कणकवली जि.सिंधुदुर्ग ४१६ ६०१.	१११६८	डॉ.बासाकोकृवि	६०	श्री. वाय.ए. पेंडणेकर	०२३६७-२४५४१०, फॅक्स- २४५३४७	आहे	आहे
		एकूण			४६२०				
२.	बी.एससी. (उद्यान)	१. श्रीमंत शिवाजीराजे उद्यानविद्या महाविद्यालय, फलटण जि. सातारा ४१५ ५२३.	१२१६९	मफुकृवि	८०	प्रा.एस.डी. निंबाळकर	०२१६६-२२२९०८ ९४२३८८४८८७ फॅक्स- २२२१९४	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		२. श्री शिवाजी उद्यानविद्या महाविद्यालय, अमरावती ४४४ ६०३.	१२१७०	डॉ. पंदेकृवि	८०	श्री. डी.एस्. देशमुख	०७२१-२५७६१०९ ९२२५७०२६७५ फॅक्स- २५७६१०९	आहे	आहे
		३. स्वातंत्र्यवीर जी. आय. उद्यानविद्या महाविद्यालय, जळगांव जामोद, जि. बुलढाणा ४४३ ४०२.	१२२४९	डॉ. पंदेकृवि	४०	श्री.एन.आर. व्यवहारे	०७२६६-२२४२३१ ९८५०३२६४९८ फॅक्स- २२४२३१	आहे	आहे
		४. शरदचंद्रजी पवार उद्यानविद्या महाविद्यालय, खरवते दहिवली, ता.चिपळूण जि.रत्नागिरी ४१५ ६०६.	१२१७१	डॉ.बासाकोकृवि	४०	डॉ.एस.ए. पाटील	०२३५५-२४३६४० फॅक्स- २४३६४३	आहे	आहे
		एकूण			२४०				
३.	बी.टेक्. (अन्नतंत्र)	१. एमएईईआर चे एमआयटी अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, लोणी काळभोर, पुणे ४११ ०३८.	१६१७२	मफुकृवि	८०	डॉ.डब्ल्यु.के. नागरे	०२०-२६९१२९०७ ९८२२६०२८६५ फॅक्स- २६९१२९०४	आहे	आहे
		२. अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, राजमाची ता.कराड जि.सातारा ४१५ १०५.	१६२१५	मफुकृवि	८०	डॉ.एस.आर. जाधव	०२१६४-६४६०२७ ९१५८८९३७८ फॅक्स-२७१४००	आहे	आहे
		३. के.के. वाघ अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, सरस्वती नगर, अमृतधाम, पंचवटी, नाशिक ४२२ ००३.	१६२१३	मफुकृवि	४०	डॉ.बी.एस्. शेवाळे	०२५३-२३०३६६८ ६५२१४५६ फॅक्स- २५१८८७०	आहे	आहे
		४. श्रमशक्ती अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, मु.मलदाड ता.संगमनेर जि.अहमदनगर ४२२ ६०८.	१६२१४	मफुकृवि	४०	प्रा.कु.अनिता वैराट	०२४२५-२६५०९२ ९९९६०२२९९९ फॅक्स- २२५०९९	आहे	आहे
		५. सौ. वसुधाताई देशमुख अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, लहरी कॉम्प्लेक्स, कठोरा नाका, वलगाव रोड, अमरावती ४४४ ६०१.	१६१७४	पंदेकृवि	८०	श्री उदय देशमुख	०७२२१-२२७०२७ ९४२०१२५४०७ फॅक्स- २२७०२७	नाही	नाही

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		६. राजीव गांधी अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, जिंतूर रोड, परभणी ४३१ ४०१.	१६१७५	मकृवि	८०	डॉ. व्ही.डी. पवार	०२४५२-२२८४४७ ९४२२१७६१५० फॅक्स-२२८४४७	आहे	आहे
		७. आदित्य अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, तेलगाव रोड, बीड ४३१ १२२.	१६१७६	मकृवि	४०	श्री.बी.ए. मोरखंडे	०२४४२-२०४०१० ८१४९४९७७३६ फॅक्स- २२००१४	आहे	आहे
		८. सौ. केशरबाई सोनाजीराव क्षीरसागर उर्फ काकू अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, नवगण कॉलेज कॅम्पस, बीड ४३१ १२२.	१६१७७	मकृवि	८०	प्रा.एन्.एम्. शिंदे	०२४४२-२३१८२२ ९४०४५०४२३३ फॅक्स-२३१८२२	आहे	आहे
		९. क्वीन्स अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, स. नं. ४३, एम. आय. डी. सी. एरिया, रेल्वे स्टेशनच्या मागे, तरुण भारत प्रेसच्या बाजुला, औरंगाबाद ४३१ ००१.	१६१७८	मकृवि	८०	डॉ.कुमारन	०२४०-२३७६७९९ ९९७०९९६२८२ फॅक्स- २३७६७९९	नाही	आहे
		१०. एमजीएम अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, एमजीएम कॅम्पस, एन-६, सिडको, औरंगाबाद ४३१ ००३.	१६१७९	मकृवि	४०	श्री इ. एस. पाटील	०२४०-६६०१२७७ ९८८१४९२२४५ फॅक्स- ६६०१२७७	आहे	आहे
		११. अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, नायगाव (बा.) ता.नायगाव, जि.नांदेड ४३१ ७०९.	१६१८०	मकृवि	४०	डॉ.आर.सी. लव्हेकर	०२४६५-२६२८०० ९४२२१७९२०४ फॅक्स- २६२८००	आहे	आहे
		१२. अन्नतंत्र महाविद्यालय, उदगीर, जि.लातूर ४१३ ५१७.	११२६९	मकृवि	४०	श्री. डी.एन्. चिंतलवार	९९७५५००४१८	नाही	नाही
		१३. शरदचंद्रजी पवार अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, खरवते दाहिवली, ता. चिपळून जि.रत्नागिरी ४१५ ६०६.	११२६७	डॉ.बासाकोकृवि	८०	श्री.एस.जी. निकम	०२३५५-२६३६४० फॅक्स- २४३६४३	आहे	आहे
		१४. कृषी अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, सरळगांव, ता.मुरबाड जि. ठाणे ४२१ ४०१.	११२६८	डॉ.बासाकोकृवि	४०	श्री.आर.डी. पटवारी	०२५२४-२४०७७० फॅक्स- २४०७७०	आहे	नाही
		एकूण			८४०				

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
४.	बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्र)	१. कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, चंद्रापूर रस्ता, आयटीआय फार्मसी कॅम्पस, मु.पो. लोणी बु., ता.राहाता जि.अहमदनगर ४१३ ७१३.	१९१८३	मफुकृवि	८०	डॉ.आर.एन. कामथ	०२४२२-२७२७९२	आहे	आहे
		२. के.के. वाघ कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, सरस्वतीनगर, मुंबई-आग्रा रोड, पंचवटी, नाशिक ४२२ ००३.	१९१८४	मफुकृवि	४०	डॉ.व्ही.एस. पवार	०२५३-२३०३६६८, २३०३१४० ९८८१४०४२४५	आहे	आहे
		३. लोकमंगल कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, वडाळा, ता.उत्तर सोलापूर जि.सोलापूर ४१३ २२२.	१९२१०	मफुकृवि	४०	श्री. डी. बी. शिंदे	०२१७-२७३५५२१ २७३५५२३ ९९२३४००८९६	आहे	आहे
		४. मॉडर्न कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, कुळे-डखाने, पौड, ता.मुळशी जि. पुणे ४११ ००५.	१९२११	मफुकृवि	४०	प्रा.एस.एस. देशमुख	०२०-२५५३५९२७ ९९२२००७३१५ फॅक्स-२५५३५४६८	आहे	आहे
		५. कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, मु. मदडगाव, पो. भतोडी ता.जि. अहमदनगर	१९२१२	मफुकृवि	४०	डॉ.आर.बी. लाखकर	०२४१-२६६००१४ ९८२३४७०३३६	आहे	आहे
		६. विद्या प्रतिष्ठान कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, विद्या प्रतिष्ठान जैवतंत्रज्ञान शाळा, विद्या नगरी, भिगवन रोड, बारामती जि. पुणे ४१३ १३३.	१९२४७	मफुकृवि	४०	डॉ.एस्.आर. चाफलकर	०२११२-२३९३८५ ९८९०३३७७५९	आहे	आहे
		७. श्री शिवाजी कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, शिवाजीनगर, अमरावती ४४४ ६०३.	१९१८५	डॉ.पंदेकृवि	४०	श्रीमती व्ही.ए. ओक	०७२१-२६६००९४ फॅक्स- २६६००९३	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		८. एम.जी.एम. कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, एन-६, सिडको, औरंगाबाद ४३१ ००३.	१९१८६	मकृवि	८०	डॉ. बी.एन. चव्हाण	०२४०-२४७२२०२ ९४२३७०९३३१ फॅक्स- २४७२२०२	आहे	आहे
		९. एस.डी.एम.व्ही. मंडळ कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, गोवराई तांडा, पैठण रोड, औरंगाबाद ४३१ ००३.	१९१८७	मकृवि	८०	श्री.आर.जी. भालकर	९८९०७३४५७४ फॅक्स- ०२४०-२४८०४५१	आहे	आहे
		१०. महात्मा गांधी कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, पोखर्णी पो. लिंबगांव (रेल्वे), नांदेड पूर्णा रोड, जि नांदेड ४३१ ७३५.	१९१८८	मकृवि	४०	श्री.एस.टी. हजारे	०२४६२-२७०४९५ ९६५७९३४६७० फॅक्स-२७०४९५	आहे	आहे
		११. कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, हट्टा ता.बसमत जि.हिंगोली ४३१ ७०१.	१९१८९	मकृवि	४०	डॉ. एम.बी. सरकटे	९४२२१०८०१८	आहे	नाही
		१२. आदित्य कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, बीड ४३१ १२२.	१९१९०	मकृवि	४०	डॉ. अरुण मुंडे	०२४४२-२३११९९ ९४२२२४१६०९ फॅक्स- २३११९९	आहे	आहे
		१३. कृषी जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालय, खरवते दाहिवली, ता.चिपळूण जि.रत्नागिरी.	१९२७०	डॉ.बासाकोकृवि	४०	डॉ. ए.डी. रंगवाला	०२३५५-२४३६४० फॅक्स- २४३६४३	आहे	आहे
		एकूण					६४०		
५.	बी.टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)	१. डॉ.उल्हास पाटील कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, डॉ. उल्हास पाटील नगर, अॅडिशनल एम.आय.डी.सी, एन एच-६, भुसावळ रोड, जळगांव ४२५ ००३.	१५१९१	मफुकृवि	८०	प्रा.ए.पी. चौधरी	०२५७-६९५५५३१ ९३२५२९०६९१ फॅक्स-२२७०३१	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		२. पद्मश्री डॉ.डी.वाय.पाटील कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मु.पो. तळसंदे ता.हातकणंगले, जि. कोल्हापूर ४१६ ११२.	१५१९२	मफुकृवि	८०	डॉ.बी. पी. पाटील	०२३०-२४७९२९९ ७३५०३६०२१३ फॅक्स- २४७९२९९	आहे	आहे
		३. के.के. वाघ कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, सरस्वतीनगर, मुंबई-आग्रा रोड, पंचवटी, नाशिक ४२२ ००३.	१५१९३	मफुकृवि	८०	डॉ.एस. डी. सूर्यवंशी	०२५३-२३०३१०४, ९४२१५०९४९४ फॅक्स- २३०३१०३	आहे	आहे
		४. कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, जळगाव जामोद जि. बुलडाणा ४४३ ४०२.	१५१९४	डॉ. पंदेकृवि	८०	श्री.व्ही.आर. वानखडे	०७२६६-२२४२३१ ९७६६३३३७१६ फॅक्स- २२४२३१	आहे	आहे
		५. आदित्य कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, तेलगाव रोड, बीड ४३१ १२२.	१५१९५	मकृवि	८०	प्रा.एस.एल. सूर्यवंशी	०२४४२-२३११९९ ९४२२२४१६०९ फॅक्स- २३११९९	आहे	आहे
		६. डॉ. बुधाजीराव मुळीक कृषी अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मांडकी पालवण, ता. चिपळूण जि.रत्नागिरी ४१५ ६४१.	१५१९६	डॉ.बासाकोकृवि	८०	श्री. आर.टी. जाधव	०२३५५-२३३१३६, ९५२७४१३४६६ फॅक्स- २३३१३६	आहे	आहे
		एकूण					४८०		
६.	बी.बी.एम्. (कृषी)	१. पद्मश्री डॉ.डी.वाय.पाटील कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, आकुर्डी, पुणे ४११ ०४४.	१८१९७	मफुकृवि	८०	डॉ.एन्.एस्. लोहार	०२०-२०२७५१५५ ९८८१०६३२२८ फॅक्स-२७६५५०५९	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		२. कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, नारायणगांव ता. जुन्नर जि.पुणे ४१० ५०४.	१८१९८	मफुकृवि	८०	डॉ.व्ही.आर. शेते	०२१३२-२४५०११ ९८६०४८४३७९ फॅक्स- २४२३९७	आहे	आहे
		३. राजश्री छत्रपती शाहू महाराज कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, विलिंगडन कॉलेज कंपाऊंड, सांगली ४१६ ४१५.	१८२०९	मफुकृवि	४०	डॉ.जे.आर. पवार	०२३३-२६०११४७ ९८९०४४९८४१	आहे	आहे
		४. कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, चंदनापुरी घाट, गुंजाळवाडी, ता. संगमनेर, जि. अहमदनगर	१८२६४	मफुकृवि	४०	प्रा. एम.डी. पानसरप	०२४२५-२०२३०२ ९८२२०६८३३९ फॅक्स- २२५०३८	आहे	आहे
		५. विवेकानंद कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, विवेकानंद नगर, (हिवरा आश्रम) ता. मेहकर जि.बुलडाणा ४४३ ३०१.	१८१९९	डॉ.पंदेकृवि	४०	श्री.एन.ए. देशमुख	०७२६८-२६४२३१, ९०९६२०९५१७ फॅक्स- २६४२३१	आहे	आहे
		६. कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, प्लॉट क्र.पी-७, अॅडीशनल एमआयडीसी, हरंगुळ रेल्वे स्टेशन, बार्शी रोड, लातूर ४१३ ५१२.	१८२००	मकृवि	४०	डॉ.एम.व्ही. ढोबळे	०२३८२-६४६७४४ ९९७०१२५००७ फॅक्स- ६४६७४४	आहे	आहे

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
								पुरुष	स्त्री
		७. एस.एस.पाटील. कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, प्लॉट क्र.०७, सेक्टर १६, कर्नाळा स्पोर्ट्स अकादमी परिसर, एओसी कॉलनीच्या मागे, पनवेल, जि.रायगड ४१० २०६.	१८२०१	डॉ.बासाकोकृवि	४०	डॉ. डी. एन्. गुप्ता	०२२-३२२२३७२२ ९७६८४४९४१०	आहे	आहे
		८. कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, किलोस, ता.कुडाळ जि.सिंधुदुर्ग ४१६ ८१२.	१८२०२	डॉ.बासाकोकृवि	४०	प्रा.पी.जी. परब	०२३६२-२२८९०९ फॅक्स- २२८१२०	आहे	आहे
		एकूण			४००				
		एकूण बेरीज			७२२०				

- टीप:- (१) गुणवत्ता, आरक्षण आणि संबंधित विद्यापीठ / महाविद्यालय यांनी ठरविलेल्या प्रमाणकानुसार वसतीगृह सुविधा पुरविली जाईल.
- (२) सर्व घटक महाविद्यालयांतील प्रवेश क्षमतेच्या १५ टक्के जागा भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली यांच्या सामायिक प्रवेश परीक्षेतील गुणवत्तेनुसार अखिल भारतीय पातळीवर भरण्यात येतील. (यामध्ये प्रवेश क्षमतेच्या १० टक्के अतिरिक्त जागांचाही समावेश असेल.) **सदर तरतूद फक्त घटक महाविद्यालयांसाठी मर्यादित आहे.**

२.४ पदवी अभ्यासक्रमांमध्ये उपलब्ध असलेल्या जागांचा गोषवारा

विद्याशाखा	प्रवेश क्षमता			भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या ५ टक्के जागा	भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या १० टक्के प्रवेश क्षमतेपेक्षा जास्त जागा	भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या एकूण जागा	व्यवस्थापन कोटयातील २० टक्के जागा	राज्या-बाहेरील उमेदवारा-करिता जागा	‘एम’ व ‘यु’ कोटयातील जागा		
	घटक / अनुदानित	विना अनुदानित	एकूण						‘एम’ कोटा	‘यु’ कोटा	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
कृषी	१७१२	४६२०	६३३२	८१	१६६	२४७	९२४	३३	१५८१	३७१३	५२९४
उद्यानविद्या	१४०	२४०	३८०	८	१३	२१	४८	३	९७	२२४	३२१
वनशास्त्र	६४		६४	४	६	१०	०	२	१८	४०	५८
मत्स्यशास्त्र	४०		४०	२	४	६	०	१	११	२६	३७
अन्नतंत्रज्ञान	६४	८४०	९०४	३	७	१०	१६८	१	२२१	५११	७३२
कृषी जैवतंत्रज्ञान	४०	६४०	६८०	२	४	६	१२८	१	१६८	३८१	५४९
कृषी अभियांत्रिकी	२४७	४८०	७२७	११	२२	३३	९६	४	१८३	४३३	६१६
गृहविज्ञान	४०		४०	२	४	६	०	१	११	२६	३७
कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन	०	४००	४००	०	०	०	८०	०	९८	२२२	३२०
एकूण	२३४७	७२२०	९५६७	११३	२२६	३३९	१४४४	४६	२३८८	५५७६	७९६४

३. उमेदवारांसाठी सूचना :

(१) प्रवेशासाठी विहित नमुन्यातील अर्ज भरण्यापूर्वी उमेदवारांनी माहितीपत्रक आणि प्रवेश अर्ज यांचे काळजीपूर्वक वाचन करावे.

(२) (i) प्रत्येक अर्जदाराने फक्त एकच प्रवेश अर्ज 'मंजाम'च्या '<http://oasis.mkcl.org/agriug>' या संकेतस्थळावर 'ऑन लाईन' पध्दतीने भरावा. सदर अर्जाचा नमुना हा 'www.mcaer.org' या संकेतस्थळावर तसेच सोबत 'परिशिष्ट अ' मध्ये देण्यात आला आहे.

(ii) महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळाचे नागपूर / अकोला / बीड / जळगांव / नवीन पनवेल, (जि.रायगड) / पुणे यापैकी कोणतेही एक 'प्रवेश अर्ज स्वीकृती केंद्र' उमेदवाराने निवडावे.

(iii) (अ) उमेदवाराने 'ऑन लाईन' प्रवेश अर्जाची प्रत मुद्रित करावी.

(ब) प्रवेश अर्जावर उमेदवाराने स्वाक्षरी करावी आणि प्रवेश अर्जासोबत आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांच्या सत्यप्रती (attested copies) जोडाव्यात.

(क) खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांनी रु.६००/- तर आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांनी रु.३००/- चा एम्केसीएल् यांच्या नावे काढलेला आणि अर्ज स्वीकृती केंद्राच्या ठिकाणी देय असलेला धनाकर्ष अर्जाच्या मुद्रित प्रतीसोबत जोडावा.

(iv) प्रवेश अर्जावर उमेदवाराचे पासपोर्ट आकाराचे सध्याचे छायाचित्र चिकटवून आवश्यक ती कागदपत्रे व धनाकर्षासह महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळाच्या वरीलपैकी कोणत्याही एका प्रवेश अर्ज स्वीकृती केंद्राकडे पोचदेय टपालाने (RPAD) अथवा कुरीयर सेवेमार्फत प्रवेश अर्ज पाठवावा.

(v) ज्या 'प्रवेश अर्ज स्वीकृती केंद्रा'कडे उमेदवार त्याचा प्रवेश अर्ज पाठविणार असेल, त्या ठिकाणीच 'MKCL' या नावाने देय असलेला धनाकर्ष सोबत जोडणे अत्यावश्यक आहे.

(vi) महाराष्ट्राबाहेरील सर्व गटातील उमेदवारांनी रु.६००/- चा धनाकर्ष जोडून आपले अर्ज पुणे येथील प्रवेश स्वीकृती केंद्राकडे पोचदेय टपालाने पाठवावेत.

(vii) उमेदवाराने एकापेक्षा जास्त प्रवेश अर्ज दाखल केल्यास शेवटचा परिपूर्ण भरलेला व प्राप्त झालेला प्रवेश अर्ज ग्राह्य धरण्यात येईल.

- (३) 'व्यवस्थापन कोटया'तून प्रवेश घेणाऱ्या अर्जदारांनी, 'मज्जाम' च्या संकेतस्थळावर प्रवेश अर्ज दाखल करावा. प्रवेश अर्ज दाखल करण्याची कार्यपध्दती उपरोक्त उपपरिच्छेद (२) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राहिल.
- (४) उमेदवाराने अर्जासोबत खाली दर्शविलेल्या मूळ कागदपत्रांच्या सत्यप्रती (मूळ प्रती जोडू नयेत) पुढील क्रमाने जोडाव्यात.
- (अ) पात्रता परीक्षेचे गुणपत्रक / श्रेणी पत्रक.
- (बी) (i) ज्या शाळा / महाविद्यालयातून शेवटची परीक्षा उत्तीर्ण झाला आहे, ती शाळा / महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला.
- (ii) मागील शैक्षणिक वर्षात राज्यातील कृषी विद्यापीठांतर्गत पदवी शिक्षण घेत असलेल्या उमेदवाराने प्रथम वर्ष पदवी अभ्यासक्रमासाठी पुनश्च अर्ज केल्यास, चालू शैक्षणिक वर्षासाठी पहिल्या वर्षात प्रवेश घेण्याकरिता चालू शैक्षणिक वर्षापूर्वी प्रवेश घेतलेल्या संबंधित महाविद्यालयाचे 'बोनाफाईड प्रमाणपत्र'.
- (iii) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील (OS) उमेदवारांना महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला सादर करता येत नसेल, तर अशा वेळेस त्या महाविद्यालयाचे 'स्थलांतर प्रमाणपत्र'.
- (iv) अशा उमेदवारास प्रवेश दिल्यास त्यास/तीस शाळा सोडल्याचा दाखला तीन महिन्यांच्या आंत सादर करणे आवश्यक आहे. सदर दाखला विहित मुदतीत सादर न केल्यास त्याचा/तिचा प्रवेश आपोआपच रद्द समजण्यात येईल.
- (सी) (i) महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवार अथवा त्याचे/तिचे पालकांचे व इतर राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठीसुध्दा सक्षम प्राधिका-याचे अधिवास प्रमाणपत्र.
- (ii) सक्षम प्राधिका-याने दिलेला जन्मतारखेचा दाखला.
- (डी) (i) तलाठी / पटवारी यांनी सन २००९-१० किंवा २०१०-११ मध्ये दिलेला शेतजमिनीचा ७/१२ चा उतारा / खसरा (गांव नमुना) उमेदवाराच्या नावावर किंवा त्यांचे आई / वडील किंवा त्याचे आजी / आजोबा यांच्या नावे असावा.
- (ii) यदाकदाचित आई / वडील हयात नसतील, तर सदर उतारा त्याचा सख्खा भाऊ अगर चुलता यांच्या नावावर असावा व या परिस्थितीत त्याचा सख्खा भाऊ अगर चुलता यांचे रु.२०/- च्या मुद्रांकावर प्रतिज्ञापत्र असावे. प्रतिज्ञापत्रामध्ये सदर उमेदवाराचा उक्त जमिनीमध्ये कायदेशीर हक्क असल्याचे नमूद करण्यात यावे.

- (iii) सदर उत्तरा मराठी / हिंदी / इंग्रजी भाषेत नसेल तर **संबंधित राज्यातील राजपत्रित अधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेले उतार्याचे अचूक भाषांतर जोडावे.**
- (iv) उमेदवाराच्या आईने तिच्या वडीलांकडील जमिनीचा वाटा असल्याबाबतचे रु.२०/- च्या मुद्रांकावर प्रतिज्ञापत्र सादर केल्यास, असा उमेदवार १२ गुणांचा अधिभार मिळण्यास तो पात्र राहिल.
- (v) **उमेदवारास सूचित करण्यात येते की, ७/१२ खसरा/उता-याच्या आवश्यक तेवढ्या सत्यप्रती प्रवेशाच्या वेळेस सोबत ठेवाव्यात.**
- (vi) उमेदवाराच्या जमिनीच्या ७/१२ खसरा / उतारा-यामध्ये नोंदविलेल्या नावापेक्षा त्याच्या/तिच्या इयत्ता १२ वी च्या गुणपत्रक व प्रमाणपत्रामध्ये असलेले नाव भिन्न असल्यास, अशा उमेदवाराने त्याबाबतचे प्रतिज्ञापत्र सादर करणे बंधनकारक राहिल.
- (इ) उमेदवाराचे आई / वडील भूमिहीन शेतमजूर असल्यास, **तहसीलदार अथवा नायब तहसीलदार यांचे, सदर पालक भूमिहीन शेतमजूर असून त्यांचे उपजीविकेचे शेत मजुरी हेच साधन असल्याचे प्रमाणपत्र असावे.** सदर प्रमाणपत्र उमेदवाराच्या नावे असू नये. अशा प्रमाणपत्रधारकास 'शेतकरी' प्रवर्ग लागू होणार नाही. विहित नमुना **परिशिष्ट 'बी'** मध्ये सोबत जोडला आहे.
- (एफ) (i) **सन २००९-१० किंवा २०१०-११ या वर्षातील तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार यांनी दिलेले शेतकरी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.** या प्रमाणपत्राचा नमुना **परिशिष्ट 'सी'** येथे जोडला आहे. उमेदवार किंवा त्याचे / तिचे आई-वडील अथवा आजी/आजोबा (वडिलांचे आई-वडील) हे शेतजमीनधारक किंवा कूळ असून त्या जमिनीवरील शेतीद्वारे मिळणारे उत्पन्न हेच त्या कुटुंबाच्या उपजीविकेचे प्रमुख साधन आहे, असे या प्रमाणपत्रामध्ये नमूद करणे आवश्यक आहे.
- (ii) **उमेदवार मच्छीमार व्यवसाय करणाऱ्या कुटुंबातील असल्यास, संबंधित तालुक्यातील तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार यांनी दिलेले अशा आशयाचे प्रमाणपत्र.** या प्रमाणपत्रात उमेदवाराच्या आई/वडिलांचे उपजीविकेचे मुख्य साधन मच्छीमारी हेच आहे असे नमूद केलेले असावे.
- (जी) राज्यातील **सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले जातीचे विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र.**
- (एच) **विमुक्त जाती-अ, भटक्या जमाती-ब, क, ड , इतर मागासवर्गीय जाती व विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांनी सक्षम अधिकाऱ्याचे दिनांक १/४/२०११ रोजी किंवा त्यानंतर दिलेले**

किंवा अर्ज ज्या दिनांकास दिला असेल, त्या दिनांकास ग्राह्य असलेले 'उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे (Non Creamy Layer)' प्रमाणपत्र.

(आय) महाराष्ट्र राज्यातील जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी यांनी, उमेदवार / वडील हे प्रकल्पग्रस्त आहेत व त्याच्या/तिच्या वडिलांची / पालकांची किंवा आजोबांची शेतजमीन महाराष्ट्रातील कृषी विद्यापीठे/ पाटबंधारे/ वीज /संरक्षण प्रकल्पासाठी संपादित केलेली / झालेली आहे, असे प्रमाणपत्र. सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेल्या प्रकल्पग्रस्ताच्या प्रमाणपत्रावर या सवलतीचा फायदा ज्याला द्यावयाचा आहे, त्याच्या नावाचा उल्लेख असणे आवश्यक आहे.

(जे) प्राधिकृत समादेशकाने दिलेले राष्ट्रीय छात्र सेना 'बी' किंवा 'सी' हवाई दल/ नौदल / स्थलसेना विभागाचे प्रमाणपत्र.

(के) (i) इ.११ / १२ वी मध्ये जिल्हा, राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय क्रीडा/ खेळ स्पर्धांमध्ये प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या उमेदवारांनी सादर केलेले जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र.

(ii) नवोदय विद्यालयातील विद्यार्थ्यांबाबत भारतीय क्रीडा महासंघाच्या (SGFI) वतीने दिलेले आणि जिल्हा क्रीडा अधिकारी व जिल्हाधिकारी यांच्या संयुक्त स्वाक्षरीचे प्रमाणपत्र.

(iii) क्रीडा संघटनेमार्फत दिलेले प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्यात येणार नाही.

(iv) वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व या राज्यस्तरीय स्पर्धांमध्ये भाग घेतला असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.

(एल्) अर्जदाराच्या आई / वडिलांचे स्वातंत्र्य सैनिक असल्याबाबतचे मा. पंतप्रधान / मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या स्वाक्षरीचे प्रमाणपत्र. स्वातंत्र्य सैनिकाचा मुलगा / मुलगी किंवा त्यांचा मुलगा / मुलगी यांना या प्रमाणपत्राचा फायदा मिळेल; परंतु अशा परिस्थितीत अर्जदाराने रु. १००/- च्या मुद्रांकावर खालील मुद्यांचा समावेश असलेले प्रतिज्ञापत्र.

(१) उमेदवार हा स्वातंत्र्यसैनिकाच्या मुलाचा / मुलीचा मुलगा/ मुलगी आहे.

(२) स्वातंत्र्यसैनिकाने या सवलतीचा उपयोग यापूर्वी कोणत्याही नातेवाईकासाठी केलेला नाही आणि आता उपयोग केल्यानंतर तो पुढे करणार नाही.

वरील मुद्यांसंबंधात काही शंका, तक्रारी, अडचणी असल्यास त्याचे निराकरण करण्यासाठी प्रचलित शासन निर्णयाचा संदर्भ घ्यावा.

- (एम्) सक्षम प्राधिका-याने दिलेले राष्ट्रीय सेवा योजनेचे प्रमाणपत्र.
- (एन्) उमेदवाराचे वडील, सैनिक असल्यास तशा आशयाचे जिल्हा सैनिक बोर्ड किंवा संबंधित तुकडीचा प्रमुख सेनाधिकारी यांचे विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र अथवा डिस्चार्ज प्रमाणपत्र.
- (ओ) सेवेत असणा-या उमेदवारांसाठी संबंधित नियुक्ती अधिकाऱ्याचे 'ना हरकत प्रमाणपत्र'.
- (पी) उमेदवाराचे आई / वडील, कृषी परिषद / कृषी विद्यापीठाचे आजी/ माजी अथवा मृत सेवक असल्यास, संबंधित कार्यालय प्रमुख किंवा नियंत्रण अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.
- (क्यु) जम्मू-काश्मीर या राज्यातील विस्थापित झालेल्या उमेदवारांनी शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. एजीयु-२०१५/२३१०६/सीआर-१८१/१९-अ, दिनांक ५/९/१९९६ मधील तरतुदीनुसार सक्षम अधिकाऱ्यांनी दिलेले प्रमाणपत्र अर्जासोबत जोडणे आवश्यक आहे. माहिती पुस्तिकेमध्ये सदरचा शासन निर्णय परिशिष्ट 'डी' येथे जोडला आहे. फक्त विस्थापित असल्याबाबतचे कोणत्याही प्रकारचे प्रतिज्ञापत्र ग्राह्य धरले जाणार नाही.
- (आर) शारीरिकदृष्ट्या अपंगत्व प्रवर्गातून प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवाराने **प्राधिकृत अधिका-याचे** (जिल्हा शल्य चिकित्सक किंवा समतुल्य शासकीय रुग्णालय / वैद्यकीय मंडळ) अपंगत्वाबद्दलचे प्रमाणपत्र जोडावे.
- (एस) **आर्थिकदृष्ट्या मागास वर्गातील उमेदवारांनी संबंधित तहसीलदारांचे दि.१ जानेवारी,२०११ रोजी किंवा त्यानंतर दिलेले आर्थिक मागास वर्गाचे प्रमाणपत्र.** (सदरची तरतूद फक्त केंद्रीय प्रवेश पध्दतीने कायमस्वरूपी विना अनुदानित महाविद्यालयात प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांनाच लागू राहिल.)
- (५) सर्व दृष्टीने परिपूर्ण भरलेला तसेच प्रवेश वेळापत्रकात दिलेल्या शेवटच्या तारखेस किंवा त्यापूर्वी प्राप्त झालेला अर्जच प्रवेशासाठी ग्राह्य धरला जाईल.
- (६) (i) व्यवस्थापन कोट्यातून प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या अनिवासी भारतीय (NRI) उमेदवाराने त्याचा अर्ज संबंधित विना अनुदानित महाविद्यालयाकडे / संस्थेकडे परस्पर पाठवावा.
(ii) अशा उमेदवाराला संबंधित संस्था / महाविद्यालय तात्पुरत्या स्वरूपात प्रवेश देईल.
(ii) अशा उमेदवाराची प्रवेशासाठीची पात्रता संबंधित विद्यापीठस्तरावरून तपासून प्रवेश निश्चित केला जाईल.
- (७) शासन परिपत्रक, आदिवासी विकास विभाग, क्र. एसटीसी-१००६/प्र.क्र.१०२/का.१०, दि.३०/८/२००६ नुसार व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी 'अनुसूचित जमाती'च्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या जागेवर प्रवेश देतांना हमीपत्र (Undertaking) घेण्याची कार्यपध्दती होती, प्रस्तुत शासन परिपत्रक

परिशिष्ट 'इ' येथे जोडले आहे. तथापि, शासन परिपत्रक, आदिवासी विकास विभाग, क्र. एसटीसी-१००६/प्र.क्र.१०२/का.१०, दि.११/१/२०११ अनुसार **सदरची कार्यपध्दती रद्द करण्यात आली आहे**, प्रस्तुत शासन परिपत्रक परिशिष्ट 'एफ' येथे जोडले आहे. त्यामुळे शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्र.एसटीसी-१०००/सीआर-२६१/डी-१०, दि.११/११/२००० मधील तरतुदीनुसार **अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांनी 'जात वैधता प्रमाणपत्र' सादर करणे आवश्यक आहे**. प्रस्तुत शासन निर्णय परिशिष्ट 'जी' येथे जोडला आहे.

(८) खालीलपैकी कोणत्याही एका त्रुटीमुळे प्रवेश अर्जाचा विचार न करता तो आपोआपच रद्द समजण्यात येईल.

(अ) सक्षम प्राधिका-याने दिलेल्या अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्मतारखेच्या दाखल्याची सत्यप्रत जोडली नसल्यास.

(ब) प्रवेश अर्जाच्या संगणकावरून काढलेल्या प्रतीवर उमेदवाराने स्वतःची स्वाक्षरी केली नसल्यास.

(क) प्रवेश अर्जावर पासपोर्ट आकाराचे सध्याचे छायाचित्र चिकटविले नसल्यास.

(ड) पात्रता परीक्षेचे गुणपत्रक / श्रेणीपत्रकाच्या सत्यप्रती जोडलेल्या नसल्यास.

(इ) शाळा / महाविद्यालय सोडल्याच्या दाखल्याची सत्यप्रत अर्जासोबत जोडली नसल्यास, (उमेदवाराने या प्रवेशापूर्वी दुसऱ्या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतला असेल तर त्या महाविद्यालयाने दिलेल्या बोनाफाईड प्रमाणपत्राच्या आधारे प्रवेश दिला जाईल; परंतु, मूळ महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला प्रवेश घेतल्यापासून ३ महिन्यांच्या आत सादर करणे बंधनकारक राहिल.)

(फ) सेवेत असणा-या उमेदवाराने संबंधित नियुक्ती प्राधिकाऱ्याचे 'ना हरकत प्रमाणपत्र' जोडले नसल्यास.

(ग) प्रवेश अर्जासोबत 'मज्जाम' यांच्या नावाचा विहित स्थानी देय असलेला योग्य रकमेचा धनाकर्ष जोडला नसल्यास.

(९) गुणांच्या बाबतीत बरोबरी झाल्यास उमेदवारांचा गुणवत्ताक्रम (Merit Position) ठरविण्यासाठी अनुक्रमे खालील मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब करण्यात येईल.

(अ) उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षेतील उच्चतम गुणांची टक्केवारी.

(ब) कमीत कमी प्रयत्नांमध्ये उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण.

- (क) बी.बी.एम्. (कृषि) व बी.एस्सी. (ऑनर्स) (गृहविज्ञान) या शाखा वगळता, अन्य शाखांसाठी पीसीबी किंवा पीसीएम् किंवा पीसीबीएम् यापैकी लागू असलेल्या गटातील अधिकतम गुण,
 (ड) इयत्ता १० वी मध्ये उच्चतम गुणांची टक्केवारी.
 (इ) वयाने मोठा असलेला उमेदवार.

(१०) प्रवेशअर्ज सादर केल्यानंतर कोणतीही अतिरिक्त कागदपत्रे स्वीकारली जाणार नाहीत.

(११) उमेदवारांनी त्यांना पाहिजे असलेल्या महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेण्यासाठी प्राधान्यक्रमाने अर्जामध्ये जास्तीत जास्त विकल्प नमूद करावेत. त्यासाठी संबंधित महाविद्यालयाच्या सांकेतांकांचा वापर करावा. एकदा नमूद केलेल्या विकल्पात बदल करता येणार नाही.

(१२) (i) उमेदवाराने सर्व रकान्यांमध्ये अचूक माहिती भरावी.

(ii) उमेदवाराने भरलेल्या अर्जामध्ये कोणत्याही प्रकारची त्रुटी राहिल्यामुळे उमेदवाराची गुणवत्ता घसरल्यास, त्याबाबत 'मज्जाम' किंवा कृषी परिषद जबाबदार राहणार नाही.

(१३) अंतिम गुणवत्ता यादी जाहीर झाल्यानंतर गुणवत्ता यादीतील स्थान, उमेदवाराने दिलेले विकल्प, लागू असलेले आरक्षण आणि उपलब्ध जागा विचारात घेऊन प्रवेश दिले जातील.

(१४) उमेदवाराने दिलेल्या विकल्पानुसार प्रथमतः राज्यस्तरावरील ('एम' कोटा) उपलब्ध जागांमधून प्रवेशासाठी विचार केला जाईल. त्यानंतर विद्यापीठस्तरीय ('यु' कोटा) जागांवरील प्रवेशाबाबत विचार करण्यात येईल.

(१५) प्रवेशासाठी निवडलेल्या विद्यार्थ्यांची 'एम' कोटा व 'यु' कोटयातील यादी प्रवेश वेळापत्रकामध्ये नमूद केलेल्या दिनांकांना www.mcaer.org & <http://oasis.mkcl.org/agriug> या संकेतस्थळांवर प्रसिध्द केली जाईल.

(१६) प्रवेशोच्छुक उमेदवारांसाठी महत्वाच्या सूचना परिशिष्ट 'एच' मध्ये देण्यात आलेल्या आहेत.

(१७) शासन परिपत्रक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०११/(१०३)/११/मशि-३, दि.१८/४/२०११ नुसार उमेदवाराने प्रवेश घेतेवेळी स्वच्छताविषयक बाबींसंबंधी परिशिष्ट 'आय' मध्ये माहिती देणे अनिवार्य आहे.

४. प्रवेश कार्यपध्दती :

- (१) उमेदवाराने प्रवेश प्रक्रियेसंबंधी माहितीपुस्तिकेत दिलेला सर्व मजकूर काळजीपूर्वक वाचावा.
- (२) कृषी परिषद, पुणे ही राज्यातील कृषी विद्यापीठांकरिता 'मज्ञाम', पुणे यांच्यामार्फत प्रवेशप्रक्रिया राबवील.
- (३) महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ (१९८३ चा ४१) च्या कलम ५ मध्ये नमूद केल्यानुसार, पदवी प्रवेशासाठी उमेदवार आणि त्यांच्या आई/वडिलांचे महाराष्ट्र राज्यातील वास्तव्य प्रवेश अर्ज दाखल करण्याच्या दिनांकाच्या १० वर्षे पूर्वीच्या कालावधीत किमान ३ वर्षे असणे आवश्यक असून असे उमेदवार प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येतील. तथापि, जे उमेदवार आणि त्यांच्या आई / वडिलांचे वास्तव्य मागील १० वर्षांच्या कालावधीत तीन वर्षांपेक्षा कमी असेल, असे उमेदवार राज्याबाहेरील उमेदवार म्हणून समजण्यात येतील व त्यांच्याकरिता प्रवेशांच्या जागा प्रवेश क्षमतेच्या २ टक्क्यापर्यंत मर्यादित असतील. (ही बाब मान्यताप्राप्त विना अनुदानित तत्वावरील संलग्न महाविद्यालयांसाठी लागू असणार नाही.)
- (४) भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली व इतर राज्यातील उमेदवारांसाठी असलेल्या राखीव जागा वगळता उर्वरित जागांपैकी-
- ३० टक्के जागा महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवारांसाठी खुल्या असतील ('एम्' कोटा) आणि
  - ७० टक्के जागा, या, उमेदवार ज्या विद्यापीठ कार्यक्षेत्रामधील महाविद्यालय/शाळा/संस्था येथून अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाला असेल, अशा उमेदवारांसाठी असतील ('यु' कोटा)
- विना अनुदानित महाविद्यालयांमधील जागांचे वाटप खालीलप्रमाणे असेल.
- (अ) प्रवेशक्षमतेच्या २० टक्के जागा व्यवस्थापन कोटा.
- (ब) प्रवेश क्षमतेच्या उर्वरित ८० टक्के जागांपैकी-
- ३० टक्के महाराष्ट्र कोटा. ('एम्' कोटा) आणि
  - ७० टक्के जागा विद्यापीठस्तरीय कोटा ('यु' कोटा)

- (५) उमेदवार महाराष्ट्र राज्यातील अधिवासी असून, त्याने उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा राज्याबाहेरून उत्तीर्ण केली असेल, अशा उमेदवाराचा प्रवेशासाठी विचार फक्त 'एम' कोटयाकरिता करण्यात येईल.
- (६) जम्मू आणि काश्मीर या राज्यातील स्थलांतरित नागरिकांची मुले, लष्कर आणि लष्करसम व अखिल भारतीय दहशतवादविरोधी सेवा यामधील अधिकारी / कर्मचारी यांची मुले यांच्याकरिता शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. एजीयु-२०१५/२३१०६/सीआर-१८१/१९-ए, दिनांक ५ सप्टेंबर, १९९६ व एजीयु-१९९७/२८६८८/सीआर-९४/९७/१९-ए, दिनांक २७ ऑक्टोबर, १९९७ नुसार पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रत्येक महाविद्यालयात मूळ प्रवेश क्षमतेपेक्षा एक जागा अतिरिक्त भरण्यात येईल. सदर शासन निर्णयांच्या प्रती, अनुक्रमे परिशिष्ट 'डी' आणि 'जे' येथे जोडल्या आहेत (संलग्न विना अनुदानित संस्थांखेरीज सर्व संस्थांना लागू). असे उमेदवार <http://oasis.mkcl.org/agriug> या संकेतस्थळावर अर्ज करतील आणि त्याची एक प्रत संबंधित कागदपत्रांच्या स्वाक्षांकित प्रतींसह आणि 'एमकेसीएल' च्या नावाने काढलेल्या व पुणे येथे देय असलेल्या रु.६००/- च्या धनाकर्षासह [Demand Draft] विहित मर्यादेपूर्वी पोहोचेल अशा बेताने मुख्य सचिव, जम्मू व काश्मीर शासन यांच्याकडे पाठवील. जम्मू व काश्मीर शासन उमेदवारांच्या विस्थापित स्थलांतर प्रमाणपत्राच्या पडताळणीची व्यवस्था पाहील आणि फक्त विधीग्राह्य अर्जच जम्मू व काश्मीर राज्य शासन 'महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित, आयसीसी ट्रेड टॉवर, 'बी' विंग, पाचवा मजला, क्रॉसवर्डच्या वर, सेनापती बापट रस्ता, शिवाजीनगर, पुणे-४११ ०१६, महाराष्ट्र' यांच्याकडे पाठवील.
- (७) पदवी अभ्यासक्रमासाठी सर्व प्रवेश गुणवत्तेनुसार आणि तात्पुरत्या स्वरूपाचे असतील.
- (८) पोस्टाच्या किंवा कुरिअरच्या विलंबास कृषी परिषद, कृषी विद्यापीठ आणि 'मज्जाम' जबाबदार राहणार नाही.
- (९) <http://oasis.mkcl.org/agriug> किंवा www.mcaer.org या संकेतस्थळावर सर्वसाधारण गुणवत्ता यादी प्रसिध्द करण्यात येईल. उमेदवार या संकेतस्थळावर गुणवत्ता यादी पाहू शकतील. उमेदवारांना टपाल किंवा दूरध्वनीद्वारे त्यांच्या गुणवत्तेबाबत कळविले जाणार नाही.
- (१०) गुणवत्ता यादीबाबत तक्रार असलेल्या अर्जदारांनी, प्रवेश कार्यक्रमांमध्ये नमूद केलेल्या दिनांकास किंवा त्यापूर्वी त्यांच्या तक्रारी, प्रवेश अर्ज नोंदणीच्यावेळी त्यांना पुरविण्यात आलेल्या 'लॉगइन्

आयुडी' व 'पासवर्ड'च्या आधारे 'ऑन लाईन' सादर कराव्यात. या मुदतीत उमेदवाराचा तक्रार अर्ज प्राप्त न झाल्यास त्याची/तिची तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.

- (११) उमेदवाराने त्याचा 'लॉग इन आयुडी' व 'पासवर्ड' वापरून संकेतस्थळावरून त्याला देण्यात येणाऱ्या तात्पुरत्या प्रवेश वाटप पत्राची मुद्रित प्रत प्राप्त करून घेऊन प्रवेश दिलेल्या महाविद्यालयात स्वतः सर्व कागदपत्रांच्या मूळ प्रतीसह विहित दिनांकास अथवा त्यापूर्वी उपस्थित रहावे. अन्यथा असा उमेदवार प्रवेशासाठी अनुपस्थित राहिला असे समजण्यात येऊन त्याचा प्रवेश आपोआपच रद्द झाला आहे, असे समजण्यात येईल.
- (१२) (अ) प्रवेश माहिती पुस्तिकेत नमूद केलेल्या तारखेस उमेदवाराला उपलब्ध रिक्त जागांवर गुणवत्तेनुसार प्रवेश दिला जाईल.
- (ब) प्रवेशानंतर कोणत्याही वेळी, उमेदवाराने खोटी माहिती पुरवून प्रवेश घेतला आहे, असे आढळून आल्यास असा प्रवेश विद्यापीठ रद्द करील.
- (क) एखाद्या प्रकरणी विद्यापीठाने अशी कारवाई केली नसल्याचे निदर्शनास आल्यास असा प्रवेश रद्द करण्यासाठी महासंचालक, कृषी परिषद हे सक्षम असतील.
- (१३) (i) उमेदवाराचा प्रवर्ग आणि / किंवा अतिरिक्त दिलेले गुण चुकीचे दर्शविले गेले असल्याचे, प्रवेश घेतेवेळी मूळ कागदपत्रे व प्रमाणपत्रे यांच्या छाननीच्या वेळी निदर्शनास आल्यास, असा उमेदवार प्रवेश मिळण्यास पात्र ठरणार नाही.
- (ii) सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांनी याबाबतची वस्तुस्थिती 'मज्जाम' आणि कृषी परिषद यांना ई-मेल, दूरध्वनी तसेच फॅक्सद्वारे तात्काळ कळवावी.
- (iii) 'मज्जाम' द्वारा अंतिम यादी पुन्हा सुधारित करण्यात येईल आणि सदर उमेदवार त्याच्या सुधारित गुणानुक्रमानुसार प्रवेशास पात्र राहिल.
- (१४) (i) एखाद्या उमेदवाराला प्रवेशाबाबत तक्रार करायची असल्यास, सात दिवसांच्या आत कृषी परिषदेचे महासंचालक यांच्याकडे उमेदवार तक्रार अर्ज दाखल करू शकेल.
- (ii) अशा तक्रारीबाबत तात्काळ शहानिशा करून यथायोग्य कार्यवाही करण्यास महासंचालक, कृषी परिषद हे सक्षम असतील.
- (१५) पदवी अभ्यासक्रमासाठी घेतलेला प्रवेश अंतिम राहिल. प्रवेश घेतलेला असा उमेदवार विद्यापीठ / महाविद्यालय / अभ्यासक्रम यामध्ये कोणताही बदल करण्यास पात्र राहणार नाही.

- (१६) कोणत्याही उमेदवाराची असा प्रवेश नाकारण्याची इच्छा असल्यास आणि पुढील प्रवेश फेरीसाठी त्याचा/तिचा विचार व्हावा, असे वाटत असल्यास, त्याने / तिने राज्यातील कोणत्याही घटक / अनुदानित महाविद्यालयात स्वतः प्रवेश नाकारण्यासाठीचा विहित नमुन्यातील अर्ज (परिशिष्ट- 'के'), रोख रु.२००/- इतके शुल्क भरून प्रवेश वाटप पत्रात नमूद केलेल्या अंतिम दिनांकास किंवा त्यापूर्वी सादर करावा.
- (१७) एखाद्या विद्यार्थ्याने रु.२००/- फी भरून त्याचा / तिचा प्रवेश नाकारला नाही, तर त्याचा / तिचा 'जागेवर प्रवेश फेरी' या फेरीखेरीज नंतरच्या प्रवेश फेरीसाठी विचार केला जाणार नाही.
- (१८) प्रवेश रद्द केल्यानंतर शुल्काचा परतावा :
- (i) प्रवेशाची नोंदणी केल्यानंतर व वर्ग सुरु होण्यापूर्वी विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्द केल्यास, विद्यार्थ्याकडून प्रवेश प्रक्रिया शुल्कापोटी कमाल रु.१०००/- रक्कम कपात करण्यात येईल.
- (ii) प्रवेशाची नोंदणी केल्यानंतर व वर्ग सुरु झाल्यानंतर विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्द केल्यास वर्ग सुरु झालेल्या महिन्यापासून ज्या महिन्यामध्ये प्रवेश रद्द केला असेल, त्या महिन्यापर्यंत दरमहा होणारे सत्र आधारित शिक्षण शुल्क व दरमहा होणारे वसतीगृह शुल्क (वसतीगृह उपलब्ध करून दिलेले असल्यास) संबंधित विद्यार्थ्याकडून वसूल करण्यात येईल.
- (iii) वर्ग सुरु झाल्यानंतर राबविण्यात आलेल्या प्रवेश फेरीद्वारे प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्याने नोंदणी करून प्रवेश रद्द केल्यास, नोंदणी केलेल्या तारखेच्या महिन्यापासून ज्या महिन्यामध्ये प्रवेश रद्द केला असेल, त्या महिन्यापर्यंत दरमहा होणारे सत्र आधारित शिक्षण शुल्क व दरमहा होणारे वसतीगृह शुल्क (वसतीगृह उपलब्ध करून दिलेले असल्यास) संबंधित विद्यार्थ्याकडून वसूल करण्यात येईल.
- (१९) प्रवेश प्रक्रियेसंबंधीची तसेच राज्यस्तरीय ('एम' कोटा) व विद्यापीठस्तरीय ('यु' कोटा) ची गुणवत्ता यादी आणि प्रवेश फेऱ्यांप्रमाणे प्रवेशासंबंधीची सद्यस्थिती याबाबतची माहिती <http://oasis.mkcl.org/agriug> व www.mcaer.org या संकेतस्थळांवर उपलब्ध राहिल.
- (२०) महाविद्यालयांचे सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांच्यासाठी महत्वाच्या सूचना परिशिष्ट 'एल' येथे दिलेल्या आहेत.

(२१) उमेदवाराचा दुर्लक्षितपणा, दिरंगाई, कोणत्याही प्रकारचे तांत्रिक बिघाड किंवा त्याच्या इतर खाजगी कारणांमुळे तो प्रवेशापासून वंचित राहिल्याबाबत **कोणत्याही प्रकारची तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.**

५. राखीव जागांचा तपशील.

महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ मधील तरतुदी, तसेच वेळोवेळी शासन निर्णयाद्वारे निर्देशित केल्याप्रमाणे विशिष्ट जागा, महाविद्यालयांमधील प्रवेशासाठी राखून ठेवण्यात आल्या आहेत-

अ. क्र.	आरक्षण संवर्ग	टक्के वारी	अ. क्र.	इतर आरक्षण	टक्के वारी
(१)	अनुसूचित जाती / नवबौध्द (एस्सी)	१३	(८)	स्वातंत्र्य सैनिकाचे पाल्य (एफएफ)	२
(२)	अनुसूचित जमाती (एस्टी)	०७	(९)	अपंग (कमी दिसणे, कमी ऐकणे, चालणे व्यंगत्व किंवा मणक्याचे व्यंगत्व) (पीएच)	३
(३)	विमुक्त जाती (अ) (व्हीजे -ए) (१४ व इतर)	०३	(१०)	आजी व माजी सैनिकांची मुले (डीपी)	२
(४)	भटक्या जमाती (ब) (एन्टी-बी) (१९९० पूर्वीच्या सूचीप्रमाणे २८ व इतर)	२.५	(११)	प्रकल्पामुळे विस्थापित झालेल्या व्यक्तींची मुले. (पीएपी) महाराष्ट्र प्रकल्प पुनर्वसन अधिनियम, १९७६ प्रमाणे प्रकल्पपीडित.	४
(५)	भटक्या जमाती (क) (एन्टी - सी)	३.५	(१२)	शेतकरी व विहित किमान अर्हता असलेले किंवा कृषीविषयक अनुभव असलेली शेतक-यांची मुले. (अेजी)	६
(६)	भटक्या जमाती (ड) (एन्टी - डी) (वंजार, वंजारी, वंजारा)	०२	(१३)	ज्या तारखेला प्रवेश मागितला असेल त्या तारखेच्या लगतपूर्वीच्या १० वर्षे मुदतीमध्ये किमान तीन वर्षे ज्या व्यक्ती व ज्याच्या आईवडिलांनी या राज्यात निवास केलेला नसेल, अशा व्यक्ती. (ओएस)	२
(७)	इतर मागास वर्गीय (ओबीसी)	१९	(१४)	महिला	३०
	एकूण	५०			

टीप-

- (१) अ.क्र. ८ ते १२ हे आरक्षण खुला व आरक्षण संवर्गामध्ये गुणवत्तेनुसार समाविष्ट राहतील.
- (२) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्रमांक अेजीयु -२१९५/सीआर -७३/१९-अे, दिनांक ३-१-२००१ नुसार **एकूण जागांच्या तीस टक्के जागा प्रत्येक संवर्गात महिला उमेदवारांसाठी आरक्षित आहेत.**

- (३) घटनात्मक आरक्षणाबाबतचे प्रचलित नियम व अन्य आरक्षणे विनाअनुदानित महाविद्यालयांना लागू आहेत. ('ओएस' प्रवर्ग वगळून)
- (४) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. पंदेकृवि-१००७/प्र.क्र.१६७७/७-अ, दि.४/१२/२००८ अन्वये **कृषी महाविद्यालय, सोनापूर जि.गडचिरोली येथे ८० टक्के जागा आदिवासी उमेदवारांसाठी राखीव आहेत.** (प्रत परिशिष्ट 'एम्' येथे जोडली आहे.)

महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे वरील आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान एखाद्या आरक्षित संवर्गामध्ये उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर जागा शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्रमांक, टीइएम - ३३९७ /१२९२६(१०८६)/टी - १, दिनांक ११-७-१९९७ च्या तरतुदीप्रमाणे भरण्यात येतील. सदर शासन निर्णय परिशिष्ट- 'एन' येथे दर्शविण्यात आला आहे.

६. गुणाधिभार / अतिरिक्त गुण

विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमनिहाय प्रवेशासाठी उमेदवारास खालील प्रमाणे गुणाधिभार / अतिरिक्त गुण देण्यात येतील.

- (१) पात्रता परीक्षेमध्ये मिळविलेल्या **एकूण गुणांची टक्केवारी मूळ गुण म्हणून (Points)** धरण्यात येईल.
- (२) खालील व्यावसायिक / ऐच्छिक विषय / पदविकासह उमेदवार उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा (१० + २ परीक्षा पध्दती) उत्तीर्ण झालेला असल्यास, खालील अतिरिक्त गुण लागू असतील.

(अ) <u>बी.एससी. (कृषी)</u>	सांकेतांक	गुणाधिभार / अतिरिक्त गुण १०
(१) पशुविज्ञान व दुग्धव्यवसाय	बी-२	
(२) पीकशास्त्र	बी-४	
(३) उद्यानविद्या	बी-५	
(४) पीक उत्पादन	७५	
(५) पशुविज्ञान	७६	
(६) ग्रामीण कृषी विज्ञान संस्था अमरावती व वर्धा येथील पदविका	बी-१	
(७) कृषी शाळा पदविका (१२ वी परीक्षा पास झालेले)	डी-२	

(ब)	बी.एससी.(उद्यानविद्या) आणि बीएससी (वनशास्त्र)	
	(१) पीकशास्त्र	बी-४
	(२) उद्यानविद्या	बी-५
	(३) पीक उत्पादन	७५
	(४) ग्रामीण कृषी विज्ञान संस्था अमरावती व वर्धा येथील पदविका	बी-१
	(५) कृषी शाळा पदविका (१२ वी परीक्षा पास झालेले)	डी-२
(क)	बीएफएससी (मत्स्यक्षेत्र)	
	(१) मत्स्य प्रक्रिया तंत्रज्ञान	बी-९
	(२) गोडया पाण्यातील मत्स्यबीज संवर्धन	सी-१
(ड)	बीटेक (कृषी अभियंत्रिकी)	
	(१) विद्युत परिरक्षण	अ-१
	(२) यांत्रिकी परिरक्षण	अ-२
	(३) सर्वसाधारण स्थापत्य अभियांत्रिकी	अ-४
	(४) कृषी यांत्रिकी	बी-३
	(५) इलेक्ट्रॉनिक्स	सी-२
(इ)	बीटेक (अन्नशास्त्र)	
	(१) बेकरी व मिठाई	बी-७
	(२) अन्न साठविण्याची प्रक्रिया	बी-८
	(३) मत्स्य प्रक्रिया तंत्रज्ञान	बी-९
(फ)	बीएससी (गृहविज्ञान)	
	(१) पाककला	बी- ६
	(२) बेकरी व मिठाई	बी -७
	(३) अन्नसाठविण्याची प्रक्रिया	बी-८
(ग)	बी.बी.एम. (कृषी)	
	(१) पुस्तपालन व लेखाकर्म	५०
	(२) पीक उत्पादन	७५
	(३) पशु विज्ञान	७६
	(४) पीकशास्त्र	बी-४
(ह)	बीएससी (कृषी जैवतंत्रशास्त्र)	
	(१) पीक उत्पादन	७५
	(२) पशु विज्ञान	७६
	(३) पशु विज्ञान आणि दुग्ध व्यवसाय	बी-२
	(४) शेतीयंत्रे / अवजारे	बी-३
	(५) पीकशास्त्र	बी-४
	(६) उद्यानविद्या	बी-५

(३) मत्स्य व्यवसाय करणाऱ्या कुटुंबातील किंवा शेती व्यवसाय करणाऱ्या कुटुंबातील उमेदवार, ज्यांची स्वतःची अथवा त्यांचे आई -वडील /आजी-आजोबांच्या (वडीलांकडून) नावे जमीन असल्याबाबत ७/१२ चा उतारा किंवा भूमिहीन शेतमजूर किंवा शेतकरी असल्याबाबतचे तहसीलदार यांचे प्रमाणपत्र. १२ पॉईट्स

(४) राष्ट्रीय छात्रसेना 'बी' किंवा 'सी' प्रमाणपत्र /हवाईदल /सेना/नौदल विभागाचे प्रमाणपत्र /राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये किमान २४० तास काम केलेले / विशेष शिबीर केलेले प्रमाणपत्रधारक. २ पॉईट्स

(५) आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय क्रीडापटूंना खालीलप्रमाणे अतिरिक्त गुण (Points) देण्यात येतील.

अधिभार गुणदान तक्ता

अ.क्र.	स्पर्धेतील स्थान	क्रीडा स्पर्धांनिहाय गुणदान					
		आंतर-राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा	मान्यता प्राप्त संघटनेच्या		भारतीय क्रीडा महासंघाच्या (S.G.F.I.) क्रीडा स्पर्धा		
			राष्ट्रीय अजिंक्यपद स्पर्धा	राज्य अजिंक्यपद स्पर्धा	राष्ट्रीय	राज्य	जिल्हा
(१)	प्रथम	२५	२०	१५	२०	१५	१०
(२)	द्वितीय	२०	१५	१०	१५	१०	०५
(३)	तृतीय	१५	१०	०५	१०	०५	०३
(४)	सहभाग	१०	०५	०३	०५	०३	०२

(६) राज्य कृषी विद्यापीठांतर्गत महाविद्यालय /संस्थांमध्ये आणि कृषी परिषद पुणे येथे प्रतिनियुक्तीवर काम केलेले आजी व माजी कर्मचारी यांचे पाल्य. ३ पॉईट्स

(७) वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व या राज्यस्तरीय स्पर्धांमध्ये भाग घेतला असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र. २ पॉईट्स

२५ गुणांपेक्षा अधिकचा अधिभार अनुज्ञेय राहणार नाही.

७. शिक्षण पध्दती :

- ❖ राज्यातील कृषी विद्यापीठांमध्ये 'विषय - अधिभार पध्दती'ने प्रत्येक शैक्षणिक वर्ष दोन सत्रांमध्ये विभागले आहे आणि २० आठवड्यांपेक्षा कमी कालावधी नसलेल्या कालावधीस 'षण्मासिक सत्र' असे म्हणतात.

- ❖ शैक्षणिक कार्यक्रमांमध्ये शिकविले जाणारे विषय निरनिराळ्या सत्रांमध्ये विभागले जाऊन वर्गातील व्याख्यान, प्रात्याक्षिके / शेतावरील प्रात्यक्षिके, ग्रंथालयातील वाचन व गृहपाठ इत्यादीप्रकारे शिकविले जातात.
- ❖ विद्यार्थी / विद्यार्थिनी, विषयाची निवड, घ्यावयाचे एकूण अधिभार, विद्यार्थ्यांच्या सल्ला समितीच्या मार्गदर्शनाखाली प्रचलित नियमाप्रमाणे आणि विद्यार्थ्यांची / विद्यार्थिनींची शैक्षणिक प्रगती पाहून करतो / करते.
- ❖ विद्यार्थ्यांची / विद्यार्थिनींची शैक्षणिक प्रगती समाधानकारक नसेल तर तो काही विषय ज्या वेळी शिकविण्यासाठी उपलब्ध असतील त्या वेळी पुन्हा घेऊ शकतो / शकते.
- ❖ बी.एस्.सी. (कृषि), बी.एस्.सी. (उद्यानविद्या), बी.एस्.सी. (वनशास्त्र) पदवीसाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना भारतीय कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, नवी दिल्ली यांच्या चौथ्या अधिष्ठाता समितीच्या अहवालाच्या शिफारशीनुसार सातव्या सत्रांतर्गत दुसऱ्या रचनापरिमाणानुसार ग्रामीण कृषी कार्यानुभव (ग्राकृकार्या.) पूर्ण करावा लागतो.
- ❖ चौथ्या अधिष्ठाता समितीच्या शिफारशीनुसार रोपण प्रशिक्षण / Hands on training इतर विद्याशाखांमधून सातव्या सत्रांतर्गत पूर्ण करावे लागते.

८. नोंदणी

प्रवेश अर्ज आणि मूळ प्रमाणपत्रे सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांनी तपासल्यानंतर विद्यार्थ्यांस नोंदणी करण्यासाठी परवानगी देण्यात येते आणि सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांचे कार्यालयात विद्यार्थी शुल्क भरतात .

९. वैद्यकीय तपासणी

- ❖ प्रथम वर्षात प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्यांस विद्यापीठ / सहयोगी अधिष्ठाता यांचे निर्देशानुसार जिल्हा शल्यचिकित्सक / ग्रामीण वैद्यकीय अधिकारी / प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र यांच्याकडून पहिले सत्र संपण्यापूर्वी वैद्यकीय तपासणी करून घेणे अनिवार्य आहे.
- ❖ वैद्यकीय तपासणीत विद्यार्थ्यांमध्ये व्यंग आढळून आल्यास महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता संबंधित विद्यार्थ्यांस आणि त्यांच्या आई - वडील / पालक यांना वैद्यकीय सुधारणेसाठी कळवतील.
- ❖ **विद्यार्थी वैद्यकीयदृष्ट्या अपात्र ठरल्यास त्यास विद्यापीठातून काढून टाकण्यात येईल.**
- ❖ अशी प्रकरणे कुलसचिव यांना पुढील कार्यवाहीस्तव सादर करण्यात येतील.

- ❖ विद्यापीठ/ सहयोगी अधिष्ठाता यांनी आयोजित केलेल्या वैद्यकीय तपासणीसाठी विद्यार्थी गैरहजर राहिल्यास विद्यार्थ्यांला स्वखर्चाने प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याकडून तपासणी करून तपासणी अहवाल विहित केलेल्या मुदतीमध्ये महाविद्यालयास सुपूर्द करावा लागेल.
- ❖ एखाद्या विद्यार्थ्याने वैद्यकीय तपासणी अहवाल विहित मुदतीत सादर केला नाही, तर अशा विद्यार्थ्यांचा निकाल घोषित केला जाणार नाही.

१०. विद्यार्थी मार्गदर्शन पध्दत

सर्व महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक तथा इतर कार्यासंबंधी मार्गदर्शन करण्यासाठी समुपदेशन पध्दत अवलंबिली जाते. यामुळे त्यांचा वैयक्तिक विकास होतो. विद्यार्थ्यांचा समुपदेशक (पाल्य प्राध्यापक) विद्यार्थ्यांच्या प्रगती विषयी जागरूक असतो.

११. उपस्थिती

- ❖ प्रत्येक विद्यार्थ्यांस वर्गात, प्रात्यक्षिक, ग्रंथालयातील काम, विस्तार शिक्षण संबंधी भेटी, शैक्षणिक सहली आणि प्राध्यापक व संबंधित शिक्षक यांच्या बैठकीस हजर राहाणे आवश्यक आहे.
- ❖ एखाद्या विद्यार्थ्यांची हजेरी ८० टक्यापेक्षा कमी असल्यास त्याला त्या सत्राची परीक्षा देण्यासाठी अपात्र ठरविण्यात येईल व त्या विषयात अनुत्तीर्ण असा शेरा दिला जाईल (एफ् ग्रेड).
- ❖ अशा विद्यार्थ्यांस त्या विषयासाठी पुन्हा नोंदणी करावी लागेल.

१२. शैक्षणिक सहल.

पदवी अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रत्येक महाविद्यालयात निधी उपलब्ध झाल्यास, खालील प्रमाणे शैक्षणिक सहली आयोजित करण्यात येतात.

(१) द्वितीय वर्ष -	महाराष्ट्र राज्य
(२) तृतीय वर्ष -	दक्षिण भारत
(३) चतुर्थ वर्ष -	उत्तर भारत

१३. खेळ आणि इतर कार्यक्रम.

प्रत्येक महाविद्यालयात क्रीडा आणि त्यासंबंधी कार्यक्रम राबविण्यासाठी सोयी सुविधा उपलब्ध आहेत.

१४. वसतीगृह

काही मर्यादित संख्येपर्यंत विद्यार्थ्यांसाठी काही महाविद्यालयांमध्ये वसतीगृहाची सोय उपलब्ध आहे. घटक महाविद्यालयात प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याला वसतिगृहाची सोय उपलब्ध करून देणे बंधनकारक किंवा आश्वासित नाही.

१५. पदके, नगदी बक्षीसे आणि पारितोषिके.

निरनिराळ्या पदवी परीक्षांमधील उच्चतम गुणवत्ताधारक पदवी विद्यार्थ्यांना विद्यापीठाच्या नियमानुसार पदके, नगदी बक्षीसे आणि पारितोषिके देण्यात येतात.

१६. शिष्यवृत्ती आणि सवलती.

- घटक व संलग्न विना अनुदानित महाविद्यालयातील आरक्षित जागांवरील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना प्रचलित नियमानुसार भारत सरकार शिष्यवृत्ती,
- आर्थिकदृष्ट्या मागास घटकाच्या विद्यार्थ्यांस फ्री शिप,
- भारत सरकारची राष्ट्रीय कर्ज शिष्यवृत्ती,
- अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता व साधने भारत सरकार शिष्यवृत्ती तसेच
- मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, गुणवत्ता व साधने शिष्यवृत्ती (महाराष्ट्र शासन)
इत्यादी शिष्यवृत्त्या दिल्या जातात.

१७. वर्तणूक आणि शिस्त

- (१) विद्यापीठामध्ये वेळोवेळी सुधारित व अस्तित्वात असलेल्या नियम व विनियमानुसार कॉपी प्रकरणे आणि गैरवर्तणुकीची प्रकरणे हाताळली जातात.
- (२) विद्यापीठ संवैधानिक नियमावली, १९९० मध्ये केलेल्या तरतुदीन्वये महाविद्यालयातील विद्यार्थी, रॅगिंग, अपहरण आणि इतर गैरशिस्तीच्या प्रकरणात आढळून आल्यास त्यास त्या महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता पूर्वसूचना न देता महाविद्यालयातून तसेच वसतिगृहातून ताबडतोब निलंबित करतील आणि अशा विद्यार्थ्यांस उप महासंचालक (शिक्षण), पत्र क्र. ६(२३)/२००७ ए व पी. दि.१८/१/०८ नुसार मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी विशेष याचिका अपील (सी) (सन २००४ चे (सी) [२४२९५ व २४२९६-९९] मध्ये दि. १०/१२/२००९ रोजी दिलेले आदेश आणि

डॉ.राघवन समितीच्या अहवालाच्या आधारे (डी.क्र. ३७०/०४/XI-अ, दि.२६/०२/२००९) व कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई पत्र क्र. अजीयु-२००९/प्र.क्र.५८/७-अ, दि.६/५/२००९ नुसार, माननीय कुलगुरु यांच्या आदेशाप्रमाणे महाविद्यालयातून काढून टाकण्यात येईल.

- (३) महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषदेने केलेल्या नियम व विनियमांचे पालन करणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहिल.
- (४) कोणत्याहीप्रकारची बेशिस्त किंवा गैरवर्तणूक ही रॅगिंगविरोधी कायदा, १९९९ च्या तरतुदीनुसार शिक्षापात्र गुन्हा ठरते.
- (५) रॅगिंगविरोधी कायदा : रॅगिंगच्या प्रकरणामध्ये २४ X ७ रॅगिंगविरोधी कायदेशीर मदत मिळण्यासाठी १८००-१८०-५५२२ या टोल-फ्री क्रमांकावर संपर्क साधावा. ई-मेल: 'helpline@antiragging.net' आणि संकेतस्थळ : 'http://www.ugc.ac.in'
- (६) प्रत्येक विद्यार्थी आणि त्याचे आई-वडील / पालक यांनी 'रॅगिंग विरोधी कायदा, १९९९ मधील तरतुदींचे आम्ही पालन करू,' असे 'परिशिष्ट ओ' येथील हमीपत्र देणे गरजेचे आहे. तसेच आम्ही शैक्षणिक संस्थांमध्ये वसतीगृह परिसर आणि विद्यापीठ परिसरामध्ये शिस्त व वर्तणूक चांगली ठेऊ अशीदेखील खात्री देणे आवश्यक आहे.

१८. शुल्क ₹

पदवी अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांनी भरावयाच्या शुल्काचा तपशील (रुपयांमध्ये)

अ. क्र.	बाब	पदवी	
		प्रथम सत्र	द्वितीय सत्र
	अ) महाविद्यालय शुल्क		
१	घटक व अनुदानित महाविद्यालयांसाठी शिक्षण शुल्क	३००० ६०००Δ	३००० ६०००Δ
	विना अनुदानित महाविद्यालयांसाठी शिक्षण शुल्क	१७५०० * ३२५०० **	१७५०० * ३२५०० **
२	नोंदणी शुल्क	२००	२००
३	पात्रता शुल्क	१०० २०० \$	--
४	महाविद्यालय तारण धन (caution money)	१०००©	--
५	ग्रंथालय शुल्क	४००	४००
६	विद्यार्थी परिषदेच्या विविध बाबींसाठीची वर्गणी		
	एक) खेळ,जिमखाना व इतर गतीविधी	५००	५००
	दोन) विद्यार्थी सहकारी संस्था (भांग भांडवल +सभासद शुल्क)	१०० #	--
	तीन) वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ	२००	--

अ. क्र.	बाब	पदवी	
		प्रथम सत्र	द्वितीय सत्र
	चार) महाविद्यालय नियतकालिक	२००	--
	पाच) अश्वमेध क्रीडा शुल्क	३०	--
७	विद्यापीठ वैद्यकीय तपासणी शुल्क	१००	--
८	ओळखपत्र	५० #	--
९	विद्यार्थी सहायता निधी	१०० #	--
१०	श्रेणी पत्रिका शुल्क	१००	१००
११	परीक्षा शुल्क	१०००	--
१२	विद्यार्थी सुरक्षा विमा हप्ता	६	--
	एकूण (अ)	७०८६ + [४५०० Δ / १०० \$ / १६००० * / ३१००० **]	४२०० + [४५०० Δ / १६०००* / ३१०००**]
	(ब) वसतिगृह		
१	वसतिगृह हमी अनामत	१०००©	--
२	देखभाल खर्च	१०००	१०००
३	विद्युत आकार	१०००	१०००
४	भोजनगृह अनामत	६००	--
	एकूण (ब)	३६००	२०००
	एकूण (अ+ब)	९१८६ + [४५०० Δ / १०० \$ / १६००० * / ३१००० **]	४७००+ [४५०० Δ / १६०००* / ३१०००*]

¥ प्रस्तुत शीर्षांतर्गत दर्शविण्यात आलेले शुल्क हे कृषी परिषदेच्या मान्यतेनुसार बदलण्यात येईल.

टीप- विनाअनुदानित महाविद्यालयातील व्यवस्थापन कोटयांतर्गत प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी भरावयाचे शिक्षण शुल्क-

विद्याशाखा	व्यवस्थापन कोटा
कृषी जैवतंत्रज्ञान आणि अन्नतंत्रज्ञान	जास्तीत जास्त रु.१,९५,०००/- प्रती वर्ष
इतर सर्व विद्याशाखा	जास्तीत जास्त रु.१,०५,०००/- प्रती वर्ष

▼ एकत्रित श्रेणीपत्रक / गुणपत्रक शुल्क रु. १००/- इतके आठव्या सत्राच्या नोंदणीच्या वेळी ज्या त्या विद्यापीठाकडे जमा करावे लागेल.

Δ घटक महाविद्यालयातील बी.एससी.(कृषी जैवतंत्रज्ञान) अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारे शुल्क.

\$ इतर राज्यातील विद्यार्थ्यांनी भरावयाचे शुल्क.

* विना अनुदानित महाविद्यालयात बी.एससी. (कृषि) व संलग्न अभ्यासक्रमांसाठी भरावयाचे शुल्क.

** बी.एससी. (कृषी जैवतंत्रज्ञान) आणि बी.टेक्. (अन्नतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमांचे शिक्षण शुल्क.

© विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय / वसतिगृह सोडतांना घ्यावयाची अनामत रक्कम.

हे शुल्क विद्यार्थ्यांच्या महाविद्यालयीन काळात एकदाच भरावयाचे आहे. हे शुल्क RAWE / RHWE / RFEWE इत्यादी उन्हाळी प्रशिक्षण किंवा कार्यानुभव कार्यक्रमांतर्गत शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना आकारले जाणार नाही.

गुणपत्रिका / परीक्षा शुल्क संबंधित विद्यापीठात जमा करावे.

टीप- महाराष्ट्र शासनाच्या सवलतीच्या नियमाप्रमाणे विद्यार्थीनी आणि राखीव प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या सवलती या राज्य शासनाच्या वेळोवेळी सुधारित केलेल्या नियमाप्रमाणे दिल्या जातील.

१९. प्रवेश कार्यक्रम

पदवी प्रवेश प्रक्रियेचे सन २०११-२०१२ साठीचे वेळापत्रक.

अ. क्र.	कार्यक्रम	दिनांक
१.	ऑनलाईन प्रवेश अर्ज भरावयाचा अंतिम दिनांक	२५/०६/२०११
२.	उमेदवाराने निवडलेल्या प्रवेश अर्ज स्वीकृती केंद्राकडे अर्जाची मुद्रित प्रत अनुषंगिक धनाकर्ष व कागदपत्रांच्या सत्यप्रती प्राप्तीचा अंतिम दिनांक.	३०/०६/२०११
३.	मज्जाम व कृषी परिषदेच्या संकेतस्थळावर अंतरिम गुणवत्ता यादीची प्रसिध्दी.	०७/०७/२०११
४.	तक्रार नोंदणीचा अंतिम दिनांक.	१२/०७/२०११
५.	मज्जाम व कृषी परिषदेच्या संकेतस्थळावर अंतिम गुणवत्ता यादीची प्रसिध्दी.	१५/०७/२०११
६.	पहिल्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी.	१८/०७/२०११
७.	दुसऱ्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी.	२४/०७/२०११
८.	तिसऱ्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी. (रूपांतरासह)	२८/०७/२०११
९.	चौथ्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी.	०२/०८/२०११
१०.	व्यवस्थापन कोटयांतर्गत प्रवेश	०५/०८/२०११ ते १२/०८/२०११
११.	जागेवर प्रवेश फेरी (परिशिष्ट 'पी' येथील कार्यपध्दतीनुसार)	१०/०८/२०११ ते १७/०८/२०११
१२.	वर्ग सुरु होण्याचा दिनांक	०२/०८/२०११

टीप -

- (१) रविवारी तसेच शासकीय सुटीच्या दिवशीसुध्दा महाविद्यालयस्तरावर प्रवेश प्रक्रियाविषयक कार्यवाही चालू राहिल.
- (२) चौथ्या प्रवेश फेरीनंतर वेगवेगळ्या कारणास्तव रिक्त झालेल्या/असलेल्या जागा महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळाच्या अंतिम गुणवत्ता यादीनुसार 'जागेवर प्रवेश फेरी'द्वारे (Spot Admission System) संबंधित महाविद्यालयस्तरावर भरल्या जातील.
- (३) व्यवस्थापन कोटयांतर्गत प्रवेशासाठी वरील दिनांक लागू राहिल. व्यवस्थापन कोटयांतर्गत प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशास संबंधित महाविद्यालयाने संबंधित विद्यापीठाकडून प्रवेश दिनांकापासून दहा दिवसांच्या आत मंजूरी घ्यावी. अशा मान्यतेबाबत कृषी परिषद कार्यालयास अवगत करण्यात यावे.

(४) अनिवासी भारतीय उमेदवाराचे गुणवत्ता यादीत नाव असल्याशिवाय ते प्रवेशास पात्र राहणार नाहीत.

(५) वर अधिसूचित केल्याप्रमाणे प्रवेश प्रक्रियेकरिता वेगळे मुलाखत पत्र देण्यात येणार नाही.

या माहिती पुस्तिकेमध्ये विविध पदवी प्रवेशाचे नियम तसेच शैक्षणिक नियमावलीच्या सर्व अभ्यासक्रमाची थोडक्यात माहिती देण्यात आली आहे. सविस्तर माहितीसाठी प्रवेशाचे नियम व विनियम तसेच शैक्षणिक नियमावली पहावी.

२०. मज्जाम चे संकेतस्थळ '<http://oasis.mkcl.org/agriug>' दि.३० मे,२०११ पासून कार्यरत राहिल.

गणेश ठाकूर, भा प्र से
महासंचालक
महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद,
पुणे-४११ ००७.

प्रवेशाकरिता तपासावयाच्या कागदपत्रांची सूची (Check List)

अ.क्र.	प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचा तपशील	आहे (✓) / नाही (×)
(१)	महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवार अथवा इतर राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी सुध्दा सक्षम प्राधिका-यांचे अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्मतारखेच्या दाखल्याची सत्यप्रत.	
(२)	उच्च माध्यमिक शालान्त परीक्षेचे प्रमाणपत्र (एच्‌एस्‌एस्‌सी- इ.१२ वी) गुणपत्रक किंवा गुणविवरणपत्र.	
(३)	माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षेचे (एस्‌एस्‌सी- इ.१० वी) गुणपत्रक किंवा गुणविवरणपत्र.	
(४)	(अ) महाविद्यालय सोडल्याचे / महाविद्यालय बदलीचे प्रमाणपत्र (शेवटी शिकत असलेल्या) किंवा जेथे प्रवेश अगोदर मिळालेला आहे त्या महाविद्यालयाचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र.	
	(ब) मागील शैक्षणिक वर्षात राज्यातील कृषी विद्यापीठांतर्गत पदवी शिक्षण घेत असलेल्या उमेदवारांसंदर्भात, चालू शैक्षणिक वर्षासाठी पहिल्या वर्षात प्रवेश घेण्याकरिता चालू शैक्षणिक वर्षापूर्वी प्रवेश घेतलेल्या संबंधित महाविद्यालयाचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र.	
(५)	राज्यातील पदनिर्देशित सक्षम प्राधिका-याने दिलेले ‘जात प्रमाणपत्र.’	
(६)	राज्यातील सक्षम प्राधिका-याने दिलेले ‘जात वैधता प्रमाणपत्र.’	
(७)	‘उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र’ हे दि. १ एप्रिल, २०११ किंवा त्यानंतरचे ग्राह्य धरण्यात यावे.	
(८)	(अ) मा.पंतप्रधान / मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांची स्वाक्षरी असलेले अर्जदाराच्या माता / पिता / आजी / आजोबा यांचे ‘स्वातंत्र्य सैनिक असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र’.	
	(ब) स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलाच्या / मुलीच्या, मुलाने / मुलीने रु. १०० च्या मुद्रांकावर (रु. शंभर फक्त) प्रतिज्ञापत्र.	
	(क) असल्यास, खालील बाबी नमूद करण्यात आलेल्या आहेत काय? (१) उमेदवार हा स्वातंत्र्यसैनिकाचा मुलगा / मुलगी किंवा त्यांच्या मुलाचा / मुलीचा मुलगा/ मुलगी आहे. (२) स्वातंत्र्य सैनिकाने यापूर्वी कोणत्याही नातेवाईकासाठी ही सवलत घेतलेली नाही. (३) यावेळी लाभ मिळाल्यास, यानंतर स्वातंत्र्य सैनिक कोणत्याही अन्य नातेवाईकासाठी ही सवलत घेणार नाही.	
(९)	संरक्षण दलातील कर्मचारी असल्याबाबतचे जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र किंवा रेजिमेंटच्या समादेशक अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे ‘सैनिक’ असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.	
(१०)	सक्षम जिल्हा शल्य चिकित्सक किंवा समतुल्य शासकीय रुग्णालय / वैद्यकीय मंडळाचे ‘शारीरिक अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र.’	

	[विकलांगतेची टक्केवारी शारिरीकदृष्ट्या अपंग प्रवर्गाकरिता आरक्षण मागणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत, ४० टक्क्यांपेक्षा कमी असता कामा नये.]	
(११)	लाभार्थ्यांच्या नावे असणारी, विद्यार्थ्यांच्या / विद्यार्थिनींच्या माता पित्याची अथवा आजोबा-आजीची जमीन कृषी विद्यापीठ / पाटबंधारे / वीज / संरक्षण प्रकल्प यासाठी शासनाने संपादित केली असल्याचे विहित नमुन्यातील महाराष्ट्र शासनाच्या जिल्हा पुनर्वसन अधिकाऱ्याने / पुनर्वसन अधिकाऱ्याने 'प्रकल्प विस्थापित व्यक्तीकरिता दिलेले प्रमाणपत्र (पीएपी.)'.	
(१२)	उमेदवार किंवा त्याचे माता-पिता किंवा आजोबा-आजी (पित्याकडून) शेतजमिनीचे मालक किंवा कूळ म्हणून शेतजमीन धारक आहे / आहेत आणि त्यांचे उत्पन्नाचे मुख्य साधन जमिनीच्या वैयक्तिक मशागतीतून आहे हे दर्शविणारे तहसिलदार / नायब तहसिलदारापेक्षा कनिष्ठ दर्जा नसलेल्या अधिकाऱ्याचे विहित नमुन्यातील 'शेतकरी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र (एजी)'.	
(१३)	(i) विद्यार्थी / विद्यार्थिनींच्या नावे किंवा माता-पिता / आजोबा-आजीच्या नावे शेतजमीन आहे, हे दर्शविणारा तलाठी / पटवारी याने दिलेला सन २००९-१० किंवा २०१०-११ वर्षांचा गाव ७/१२ उतारा / खसरा. (ii) माता-पिता हयात नसल्यास, अर्जदाराचा शेतजमिनीमध्ये कायदेशीर वाटा आहे असे नमूद करण्यात आलेले जमीन धारकाचे रु.२०/- च्या (वीस रुपये फक्त) मुद्रांकावर शपथपत्र जोडून उमेदवाराच्या भाऊ / चुलता यांचे नावे असलेला ७/१२ उतारा. (iii) हा उतारा मराठी/ हिंदी किंवा इंग्रजी भाषेमध्ये नसल्यास, प्रमाणित अनुवादाची प्रत सोबत जोडावी. (iv) उमेदवाराच्या आईच्या वडिलोपार्जित शेतजमिनीमध्ये तीचा हिस्सा असेल तर आईच्या पित्याचे रु.२०/- च्या (वीस रुपये फक्त) मुद्रांकावर केलेले शपथपत्र.	
(१४)	उमेदवाराच्या माता / पित्याचे उपजिविकेचे मुख्य साधन शेतजमिनीवरील शारीरिक श्रमाचे आहे, असा उल्लेख असणारे तहसिलदार / नायब तहसिलदाराचे 'भूमिहीन शेतमजुराचे प्रमाणपत्र' (असे प्रमाणपत्र अर्जदाराच्या नावे नसावे.) तथापि, अशा उमेदवारास 'शेतकरी' (एजी) प्रवर्ग लागू असणार नाही.	
(१५)	उत्पन्नाचे साधन केवळ मच्छीमारी हाच व्यवसाय आहे, असा उल्लेख असणारे तहसिलदार / नायब तहसिलदाराचे 'मच्छीमार असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र'.	
(१६)	राष्ट्रीय छात्रसेनेचे (एनसीसी) 'ब' किंवा 'क' प्रमाणपत्र किंवा समादेशक अधिकाऱ्याचे (वायु / नौसेना / सैन्यदल) प्रमाणपत्र (अकरावी किंवा बारावी इयत्तेमध्ये उत्तीर्ण झालेले).	
(१७)	(अ) अर्जदाराने महाविद्यालयात इयत्ता अकरावी आणि / किंवा बारावी मध्ये आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय, राज्य, जिल्हा क्रीडा स्पर्धांमध्ये सहभाग घेतला आहे, असे जिल्हा क्रीडा अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र. तसेच आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धाबाबत आयोजकांतर्फे संबंधित सक्षम अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.	

	(ब) आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा- (क) राष्ट्रीय/राज्य/जिल्हा क्रीडा स्पर्धा :	(i) ऑलिम्पिक गेम्स, (ii) कॉमनवेल्थ गेम्स. (iii) कॉमनवेल्थ युथ गेम्स. (iv) आशियाई क्रीडा स्पर्धा. (i) मान्यताप्राप्त क्रीडा संघटनेतर्फे आयोजित व भारतीय ऑलिम्पिक महासंघ पुरस्कृत क्रीडा स्पर्धा. (ii) भारतीय शालेय क्रीडा महासंघातर्फे (School Game Federation of India) आयोजित क्रीडा स्पर्धा.	
(१८)	कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याचे	‘एनएसएस (राष्ट्रीय सेवा योजना) प्रमाणपत्र’ .	
(१९)	महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद / कृषी विद्यापीठ यांच्या कर्मचाऱ्यांचा पाल्य असल्याचे	प्रमाणपत्र .	
(२०)	वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व या राज्यस्तरीय स्पर्धांमध्ये भाग घेतला असल्याबाबतचे	प्रमाणपत्र .	
(२१)	कृषीविज्ञान किंवा ग्रामीण संस्था, अमरावती किंवा वर्धा येथील	पदविका गुणपत्रक / प्रमाणपत्र .	
(२२)	कृषी तंत्र शाळेतील	गुणपत्रक / प्रमाणपत्र .	
(२३)	आर्थिकदृष्ट्या मागास वर्गातील उमेदवारांकडे संबंधित तहसीलदारांचे दि.१ जानेवारी,२०११ रोजी किंवा त्यानंतर दिलेले	‘आर्थिक मागास वर्गाचे प्रमाणपत्र’ . (सदरची सवलत फक्त केंद्रीय प्रवेश पध्दतीने विना अनुदानित महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांस लागू आहे.)	
(२४)	जम्मू व काश्मीर राज्यातील स्थलांतरित / विस्थापित विद्यार्थी, शासन निर्णय क्र.एजीयु-२०१५/ २३१०६/ सीआर-१८१/१९-अ, दि. ५/९/१९९६ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सक्षम प्राधिकाऱ्याचे	प्रमाणपत्र . विस्थापिता संबंधीचे शपथपत्र विचारात घेतले जाणार नाही.	
(२५)	सेवेत असलेले उमेदवार असल्यास संबंधित कार्यालय प्रमुखाचे	‘ना हरकत प्रमाणपत्र’ .	
(२६)	स्वच्छताविषयक सुविधांबाबत परिशिष्ट ‘आय’ मधील	हमीपत्र .	

सर्व बाबतीतील परिपूर्ण अर्ज आणि अर्ज करण्याच्या अंतिम दिनांकाला किंवा त्यापूर्वी मिळालेल्या अर्जाचाच फक्त प्रवेशासाठी विचार केला जाईल.